

SERIKALI YA MAPINDUZI YA ZANZIBAR

**HOTUBA YA WAZIRI WA NCHI OFISI YA RAIS
KATIBA, SHERIA, UTUMISHI WA UMMA NA UTAWALA BORA**

**MWAL. HAROUN ALI SULEIMAN (MBM)
KATIKA BARAZA LA WAWAKILISHI KUHUSU MAKADIRIO YA MAPATO
NA MATUMIZI KWA MWAKA WA FEDHA 2017/2018**

**ZANZIBAR
MEI, 2017**

UTANGULIZI

- 1. Mheshimiwa Spika**, naomba kutoa hoja kwamba Baraza lako tukufu likae kama Kamati ya Baraza kupokea, kujadili na kuidhinisha makadirio ya mapato na matumizi ya Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora kwa mwaka wa fedha 2017/2018.
- 2. Mheshimiwa Spika**, awali ya yote, sinabudi kumshukuru Mwenyezi Mungu Mtukufu Mwingi wa Rehema kwa kutujaalia afya njema, hekima na kutuwezesha kutekeleza majukumu yetu ya kila siku ya kuwatumikia wananchi wa Zanzibar. Tunamuomba Mwenyezi Mungu azidi kutupa rehema zake tuweze kutekeleza vyema mipango na malengo tuliojipangia kwa manufaa ya wananchi wetu na Serikali ya Mapinduzi Zanzibar.
- 3. Mheshimiwa Spika**, kwa heshima na taadhima natoa pongezi zangu za dhati kwa Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi Mheshimiwa Dkt. Ali Mohammed Shein kwa umahiri wake katika kuiongoza Zanzibar. Chini ya uongozi wake, Serikali imetekeleza kwa kiwango kikubwa ahadi ilizozitoa kwa wananchi wa Zanzibar wakati wa uchaguzi Mkuu kama zilivyoainishwa katika Ilani ya Uchaguzi ya Chama cha Mapinduzi ya mwaka 2015/2020. Tunamuomba Mwenyezi Mungu azidi kumpa nguvu na afya njema Rais wetu katika kuiongoza vyema Zanzibar.
- 4. Mheshimiwa Spika**, sote tunakumbuka kwamba, Mheshimiwa Rais aliahidi kupandisha kima cha chini cha mshahara kutoka TZS 150,000/= hadi TZS 300,000/= ifikapo Mwezi wa April 2017. Napenda kuchukua fursa hii kumshukuru sana Mheshimiwa Rais kwa kutekeleza ahadi hiyo. Hatua hii imeudhirishia ulimwengu kwa kiasi gani Mheshimiwa Rais anavyowajali wafanyakazi wa Zanzibar na wananchi kwa ujumla na alivyo muungwana katika kutekeleza ahadi zake anazozitoa kwa wananchi.
- 5. Mheshimiwa Spika**, naomba pia kutumia nafasi hii kumpongeza kwa dhati Makamo wa Pili wa Rais, Mheshimiwa Balozi Seif Ali Iddi Mwakilishi wa wananchi wa Jimbo la Mahonda kwa kusimamia vyema utekelezaji wa shughuli za Serikali ndani na nje ya Baraza lako kwa vitendo. Mafanikio ya Ofisi yetu kwa kiasi kikubwa yametokana na miongozo na maelekezo

anayotupa ambayo yamesaidia sana katika utekelezaji wa majukumu tuliyopangiwa na Serikali.

- 6. Mheshimiwa Spika,** nitumie nafasi hii kukupongeza wewe binafsi kwa kuliongoza Baraza hili tukufu kwa busara na hekima kubwa. Mwenye macho haambiwi tazama, sote tumeshuhudia jinsi ya Baraza la Waakilishi linavyoendelea kutekeleza majukumu yake kwa ufanisi mkubwa, chini ya uongozi wako shupavu. Aidha, nampongeza Mheshimiwa Naibu Spika na Mheshimiwa Mwenyekiti wa Baraza la Wawakilishi kwa kazi nzuri wanayoifanya hapa Barazani. Busara, hekima na uzowefu wao unaonesha kwa kiasi gani walivyokomaa katika kuendesha vyema shughuli za Baraza.
- 7. Mheshimiwa Spika,** nichukuwe fursa hii maalum kuishukuru Kamati ya Sheria, Utawala Bora na Idara Maalumu za SMZ ya Baraza la Wawakilishi chini ya Mwenyekiti wake Mheshimiwa Machano Othman Said, mwakilishi wa wananchi wa Jimbo la Mfenesini na Makamo wake Mheshimiwa Mwantatu Mbaraka Khamis, Mwakilishi wa viti maalumu wa Mkoa wa Kusini Unguja kwa ushauri, maelekezo na mashirikiano mazuri iliyotupatia wakati wa kupitia taarifa ya utelekezaji wa Mpango na Bajeti ya mwaka wa fedha 2016/2017 na mapendekezo ya Mpango wa Utekelezaji wa Makadirio ya Mapato na Matumizi kwa mwaka wa fedha 2017/2018.
- 8. Mheshimiwa Spika,** napenda kumpongeza Waziri wa Fedha na Mipango Mheshimiwa Dkt. Khalid Salum Mohamed, Mwakilishi wa wananchi Jimbo la Donge kwa hotuba yake nzuri ambayo imeainisha Misingi na Mwelekeo wa Bajeti ya Serikali kwa mwaka wa fedha 2017/2018. Aidha, namshukuru Mheshimiwa Waziri wa Nchi Ofisi ya Rais na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi Mheshimiwa Issa Haji Ussi (Gavu), Mwakilishi wa wananchi Jimbo la Chwaka kwa uongozi wake mahiri na mashirikiano aliyoyatoa wakati wa kukaimu nafasi yangu kwa vipindi viwili tofauti.
- 9. Mheshimiwa Spika,** Natumia fursa hii kumshukuru kwa dhati kabisa Waziri anaeshughulikia masuala ya Utumishi wa Umma wa Jamuhuri ya Muungano wa Tanzania Mheshimiwa Angella Kairuki na watendaji wake wote kwa mashirikiano mazuri ya kikazi ambayo yamekuwa chachu ya kuimarika ufanisi wa kiutendaji katika Ofisi zetu za Tanzania Bara na Zanzibar.

- 10. Mheshimiwa Spika,** nitakuwa mwizi wa fadhila ikiwa sitoishukuru familia yangu kwa msaada wanaonipa katika utekelezaji wa majukumu yangu ya kila siku. Bila ya ustahamilivu wao na mashirikiano yao nisingeweza kuitendea haki nafasi hii. Aidha, niwashukuru sana wananchi wangu wa Jimbo la Makunduchi kwa kuendelea kuniunga mkono. Pia napenda kumshukuru Naibu Waziri Mheshimiwa Khamis Juma Maalim, Mwakilishi wa wananchi Jimbo la Pangawe kwa kunisaidia vyema kutekeleza majukumu ya Ofisi hii.
- 11. Mheshimiwa Spika,** namshukuru kwa moyo wote Katibu Mkuu Ndugu Yakout Hassan Yakout, Naibu Katibu Mkuu anaeshughulikia masuala ya Utumishi wa Umma, Ndugu Seif Shaaban Mwinyi na Naibu Katibu Mkuu anaeshughulikia masuala ya Katiba, Sheria na Utawala Bora Ndugu Kubingwa Mashaka Simba kwa mashirikiano yao makubwa wanayonipa katika kutekeleza majukumu ya Ofisi yetu na katika kuandaa na kukamilisha hotuba hii.
- 12. Mheshimiwa Spika,** napenda kumaliza shukurani zangu kwa kumshukuru Mheshimiwa Mwanasheria Mkuu, Mheshimiwa Jaji Mkuu, Mkaguzi na Mdhibiti wa Hesabu za Serikali, DPP, Wenyeviti, Makamishna na Wajumbe wa Bodi, Watendaji Wakuu wa Kamisheni na Tume ya Utumishi Serikalini, Wakuu wa Taasisi, Wakurugenzi na Watumishi wote wa Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora kwa utendaji na ushirikiano wao wanaonipa na kuniwezesha kutekeleza majukumu yangu ya Uwaziri kwa Ufanisi.
- 13. Mheshimiwa Spika,** hotuba hii itahusisha maeneo manne makuu ambayo ni:- Muundo na majukumu ya Ofisi, Muhtasari wa Mapato na Matumizi kwa mwaka wa fedha 2016/2017; Muhtasari wa Utekelezaji wa Malengo kwa mwaka wa fedha 2016/2017 na Muelekeo wa Bajeti kwa mwaka wa fedha 2017/2018.

MUUNDO NA MAJUKUMU YA OFISI

- 14. Mheshimiwa Spika,** kimuundo Ofisi ya Rais – Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora ina taasisi 22 zikiwemo Idara 8 zilizochini ya

Wizara moja kwa moja na Taasisi 14 zinazojitegemea. Idara zilizo chini ya Wizara ni Kama ifuatavyo:-

- i. Idara ya Mipango, Sera na Utafiti;
- ii. Idara ya Uendeshaji na Utumishi;
- iii. Idara ya Miundo ya Taasisi, Utumishi na Maslahi ya Watumishi;
- iv. Idara ya Mipango Rasilimali Watu;
- v. Idara ya Serikali Mtandao (e-Government)
- vi. Idara ya Nyaraka na Kumbukumbu za Taifa;
- vii. Idara ya Utawala Bora; na
- viii. Ofisi Kuu Pemba.

15. Mheshimiwa Spika, Taasisi zinazojitegemea ni pamoja na :

- i. Kamisheni ya Utumishi wa Umma;
- ii. Tume ya Utumishi Serikalini;
- iii. Chuo Cha Utumishi wa Umma;
- iv. Mahkama;
- v. Tume ya Utumishi ya Mahkama;
- vi. Ofisi ya Mwanasheria Mkuu;
- vii. Ofisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka;
- viii. Ofisi ya Mufti;
- ix. Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana;
- x. Tume ya Kurekebisha Sheria;
- xi. Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu wa Uchumi;
- xii. Tume ya Maadili ya Viongozi wa Umma;
- xiii. Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali; na
- xiv. Ofisi ya Msajili wa Hakimiliki.

16. Mheshimiwa Spika, Ofisi ya Rais - Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora ina majukumu yafuatayo:-

- i. Kuandaa na kusimamia Mipango, Sera, Sheria na Tafiti zinazohusiana na Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora;
- ii. Kusimamia shughuli za Uendeshaji na Utumishi katika Ofisi;

- iii. Kusimamia Utawala Bora ;
- iv. Kusimamia shughuli za Mhimili wa Mahkama;
- v. Kusimamia shughuli za Ofisi ya Mwanasheria Mkuu;
- vi. Kusimamia shughuli za Mkurugenzi wa Mashtaka;
- vii. Kusimamia shughuli za Tume ya Kurekebisha Sheria;
- viii. Kusimamia utekelezaji wa Katiba ya Zanzibar na Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania;
- ix. Kusimamia Utumishi wa Umma;
- x. Kusimamia Utunzaji, uhifadhi, na utumiaji wa Nyaraka na Kumbukumbu;
- xi. Kusimamia Serikali Mtandao (e-Government)
- xii. Kujenga uhusiano na ushirikiano mzuri na vyombo vya Kitaifa na Kimataifa;
- xiii. Kuratibu na kusimamia shughuli za Ofisi ya Mufti;
- xiv. Kuratibu na kusimamia shughuli za Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana; na
- xv. Kusimamia shughuli za Ofisi ya Hakimiliki.

MUHTASARI WA MATUMIZI NA MAPATO KWA MWAKA WA FEDHA 2016/2017

17. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2016/2017, Ofisi ya Rais Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora iliidhinishiwa jumla ya **Tzs.19,073,300,000/=**. Hadi kufikia mwezi Machi 2017 jumla ya **Tzs.13,094,802,554/=** zimepatikana sawa na asilimia **69** ya bajeti yote. Kati ya fedha hizo, **Tzs.8,281,551,084/=** zilipangwa kulipia mishahara na stahiki mbalimbali za watumishi na **Tzs.4,813,251,470/=** kwa matumizi mengineyo.

18. Mheshimiwa Spika, Ofisi ilikadiriwa kutumia ruzuku ya **Tzs.1,323,700,000/=** na hadi kufikia Machi 2017 imepokea **Tzs.1,015,383,384/=** sawa na asilimia **77**. Aidha, kwa kazi za maendeleo **Tzs. 1,740,195,000/=** ziliidhinishwa. Kati ya fedha hizo, **Tzs.900,000,000/=** ni Mchango wa Serikali na **Tzs.840,000,000/=** ni msaada kutoka kwa Washirika wa Maendeleo. Hadi kufikia Machi 2017, **Tzs.1,306,030,000/=** zimepatikana sawa na asilimia **75**, ambapo **Tzs.647,430,000/=** ni Mchango wa Serikali na **Tzs.658,600,000/=** zilitoka kwa Washirika wa Maendeleo.

- 19. Mheshimiwa Spika**, Ofisi pia ilikadiria kukusanya **Tzs.453,244,000/=** ili kuchangia mapato ya Serikali. Hadi Machi 2017, fedha zilizokusanywa ni **Tzs.342,750,249/=** sawa na asilimia **76**.

MAPITIO YA UTEKELEZAJI WA BAJETI KWA MWAKA WA FEDHA 2016/2017

- 20. Mheshimiwa Spika**, Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora inasimamia Mafungu 9 ambayo ni **G01**-Ofisi Kuu; **G02** Mahkama; **G03**-Ofisi ya Mwanasheria Mkuu; **G04**-Ofisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka; **G05**-Tume ya Kurekebisha Sheria; **G06**-Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali; **G07**-Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu Uchumi; **G08**-Kamisheni ya Utumishi wa Umma na **G09**-Tume ya Utumishi Serikalini.

MAPITIO YA UTEKELEZAJI WA MALENGO KWA MWAKA 2016/2017

G01- Ofisi ya Rais Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora

- 21. Mheshimiwa Spika**, Fungu la G01 linahusu Programu tano ambazo ni Programu ya Usimamizi wa Watumishi; Programu ya Usimamizi wa Nyaraka na Mawasiliano ya Serikali; Programu ya Usimamizi wa Utawala Bora; Programu ya Usimamizi wa Masuala ya Dini; na Programu ya Mipango na Utawala. Aidha, katika fungu hili la G01 kuna Programu ndogo kumi (10)
- 22. Mheshimiwa Spika**, hadi kufikia Machi 2017 utekelezaji wa programu za Fungu G01 ni kama ifuatavyo:-
- Programu:** Usimamizi wa Watumishi wa Umma.
- 23. Mheshimiwa Spika**, Programu hii inatekeleza programu ndogo mbili ambazo ni Maendeleo ya Rasilimali Watu na Maendeleo ya Miundo na Mifumo ya Taasisi.

Programu ndogo: *Mendeleo ya Rasilimali Watu,*

- 24. Mheshimiwa Spika,** programu hii ina lengo la kuendeleza mipango ya upatikanaji wa Watumishi wenye sifa watakaopelekea kutoa huduma bora kwa Wananchi.
- 25. Mheshimiwa Spika,** hadi kufikia Machi 2017, Programu hii imetoa mafunzo kwa Maafisa Utumishi juu ya utayarishaji wa Muongozo wa Mpango wa Rasilimali Watu wa miaka mitano Unguja na Pemba. Aidha, imefanya vikao vya Wakurugenzi Uendeshaji na Utumishi wa Wizara zote na kujadili masuala mbalimbali ya kiutumishi.
- 26. Mheshimiwa Spika,** Mafunzo juu ya Muongozo wa Mpango wa uandaaji wa Viongozi katika Utumishi wa Umma Unguja na Pemba yametolewa. Aidha, mapitio ya mkataba wa udhamini wa mafunzo kwa watumishi wa umma yamefanyika. Pia Programu hii ndogo imeendesha majadiliano na kuidhinisha Mpango wa Rasilimali Watu wa miaka mitano katika Utumishi wa Umma kwa mwaka wa fedha 2017/2021 kwa Wizara zote ikiwa ni sehemu ya utekelezaji wa matakwa ya Sheria ya Utumishi wa Umma kifungu cha 56.
- 27. Mheshimiwa Spika,** Mfumo wa kieletroniki wa Taarifa za Watumishi umeimarishwa kwa kupata vifaa vya kutendea kazi ikiwemo kompyuta 8. Aidha, uratibu wa mafunzo yanayotolewa na washirika wa maendeleo umefanyika uliohusisha nafasi 47 za mafunzo mafupi nchini India, nafasi 8 za Shahada ya pili nchini Japani na nafasi 14 nchini Korea zimepatikana.

Programu ndogo: *Maendeleo ya Miundo na Mifumo ya Taasisi.*

- 28. Mheshimiwa Spika,** Programu hii inalengo la kuimarisha mfumo wa miundo ya kiutumishi na maslahi ya watumishi.
- 29. Mheshimiwa Spika,** hadi kufikia Machi 2017, Programu hii imeratibu utayarishaji wa Mikataba ya Utoaji wa Huduma kwa Mteja katika Wizara na Taasisi za Serikali na kushiriki katika zoezi la Tathimini ya Kazi na Madaraja kwa mujibu wa uzito wa kazi husika (Job Evaluation and Grading Exercise).

30. Mheshimiwa Spika, katika kusimamia Muongozo wa Upimaji Utendaji kazi kwenye Taasisi za Umma, Program hii imewapanga Watumishi wa Umma katika Miundo ya Utumishi kwa mujibu wa sifa za kielimu, uzoefu wa kazi na kufanya mapitio ya Miundo ya Utumishi na Miundo ya Mishahara. Aidha, imeingiza Miundo ya Utumishi katika mfumo wa Malipo ya Watumishi (Pay Roll System) pamoja na kufanya marekebisho ya Mishahara kwa Watumishi wa Umma.

Programu: Uimarishaji wa Kumbukumbu na Mawasiliano ya Serikali.

31. Mheshimiwa Spika, Programu hii inatekeleza program ndogo mbili ambazo ni Usimamizi na Uendeshaji wa Teknolojia ya Habari na Mawasiliano na Uhifadhi wa Nyaraka na Kumbukumbu za Taifa.

Programu ndogo: *Usimamizi na Uendeshaji wa Teknolojia ya Habari na Mawasiliano.*

32. Mheshimiwa Spika, Programu hii ndogo inalengo la kuendeleza matumizi ya Teknolojia ya Habari na Mawasiliano katika utoaji wa huduma na shughuli za Serikali.

33. Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Machi 2017, Programu hii ndogo imefanikiwa kuandaa miongozo mitatu ambayo ni Muongozo wa matumizi ya barua pepe, Muongozo wa usimamizi na uratibu wa miradi ya TEHAMA ya Serikali na Muongozo wa matumizi bora ya Kituo cha kuhifadhi taarifa. Vile vile, Programu hii kwa kushirikiana na Ofisi ya Mwanasheria Mkuu imeandaa Rasimu ya Mswaada wa Sheria ya Serikali mtandao.

34. Mheshimiwa Spika, kwa lengo la kuongeza uelewa juu ya dhana ya Serikali Mtandao, vikao 8 vilivyowahusishwa Wakurugenzi wa Utumishi na Uendeshaji, Wakurugenzi Mipango Sera na Utafiti, Maafisa TEHAMA wa Serikali na waandishi wa habari Unguja na Pemba vimefanyika. Aidha, vipindi 3 vya Radio na Televisheni vimerushwa hewani vilivyozungumzia dhana ya Serikali Mtandao.

35. Mheshimiwa Spika, katika kuratibu na kusimamia shughuli za TEHAMA, Programu hii imeandaa mfumo unaolenga kuweka tovuti (Website Hosting)

katika Taasisi za Serikali zikiwemo Ofisi ya Rais Ikulu na Ofisi ya Mwanasheria Mkuu.

- 36. Mheshimiwa Mwenyekiti**, huduma mbali mbali za kiuendeshaji na kiutumishi zimetolewa zikiwemo mafunzo, upatikanaji wa vitendea kazi, mawasiliano, usafiri, maji, umeme pamoja na matengenezo madogo madogo ya magari na jengo la Ofisi.

Programu ndogo: *Uhifadhi wa Kumbukumbu na Nyaraka za Taifa.*

- 37. Mheshimiwa Spika**, Programu hii ndogo ina lengo la kuhifadhi na kusimamia Nyaraka na Kumbukumbu za Taifa kwa matumizi ya Serikali na jamii.
- 38. Mheshimiwa Spika**, hadi kufikia Machi 2017, Wizara 6, Taasisi na Mashirika 3 ya umma yamefanyiwa ukaguzi wa kumbukumbu na kupatiwa ushauri juu ya utunzaji na uhifadhi bora wa kumbukumbu ili kupunguza mrundikano wa majalada. Toleo maalumu la Udhhibiti kumbukumbu zilizofungwa limetolewa kwa Wizara, Idara na Taasisi za Serikali Unguja na Pemba. Aidha, mafunzo juu ya utunzaji na uhifadhi kumbukumbu yametolewa kwa watendaji 78 wanaosimamia utunzaji kumbukumbu na Masheha 198 Unguja na Pemba.
- 39. Mheshimiwa Spika**, jumla ya majalada 203 yamehaulishwa kutoka mfumo wa karatasi kwenda mfumo wa ki-eletroniki. Kitengo cha ukusanyaji kumbukumbu simulizi kimeanzisha ambapo jumla CDs 56 za aina hiyo zimekusanywa na kuhifadhiwa. Aidha, huduma za utafiti zimetolewa kwa watafiti 226 ikiwemo wenyeji 221 na wageni 5.
- 40. Mheshimiwa Spika**, tatizo la ukosefu wa Ofisi ya Nyaraka Pemba limepatiwa ufumbuzi kwa kulifanyia matengenezo makubwa jengo la mahakama ya kale lililopo Kichugwani Chake - Chake, Pemba. Matengenezo ya jengo hilo yamekamilika na kukabidhiwa rasmi.
- 41. Mheshimiwa Spika**, huduma mbali mbali za kiuendeshaji na kiutumishi zimetolewa zikiwemo mafunzo, upatikanaji wa vitendea kazi, mawasiliano, usafiri, maji, umeme pamoja na matengenezo madogo madogo ya magari na jengo la Ofisi.

Programu: Usimamizi wa Utawala Bora.

- 42. Mheshimiwa Spika,** Program hii ina lengo la kuimarisha misingi ya Utawala Bora katika utekelezaji kwa Taasisi za Umma.
- 43. Mheshimiwa Spika,** hadi kufikia machi 2017, programu hii, imekusanya taarifa muhimu kwa ajili ya uandaaji wa ripoti ya mwaka ya masuala ya Utawala Bora. Taarifa hizo zimekusanywa kutoka katika Wizara, Taasisi za Serikali na kwa wananchi katika shehia ambapo shehia mbili zimehusika katika kila Wilaya za Unguja na Pemba.
- 44. Mheshimiwa Spika,** program hii imeandaa viashiria vya utawala bora ili vitumike katika kujipima kwa kiasi gani Taasisi zimefanikiwa au kutofanikiwa katika kutekeleza misingi ya utawala bora. Viashiria hivyo vitatumika pia katika kukusanya taarifa za kila robo mwaka zinazohusiana na utekelezaji wa utawala bora katika taasisi hizo.
- 45. Mheshimiwa Spika,** Muongozo wa Utawala bora umeandaliwa kusaidia watendaji wa Serikali na wahasika wengine ili kuimarisha misingi ya utawala bora katika utekelezaji wa majukumu yao ya kila siku ikiwemo uwajibikaji, ufanisi na tija, haki za binadamu, mapambano dhidi ya rushwa, maadili ya viongozi na jamii kwa jumla. Aidha, elimu ya Utawala bora imetolewa kwa wananchi kupitia kamati za masheha ambapo jumla ya kamati 100 za Shehia zimefikwa Unguja na Pemba.
- 46. Mheshimiwa Spika,** ili kuongeza kasi ya uwajibikaji katika sekta za umma na binafsi, mafunzo ya uwajibikaji yametolewa kwa watendaji mbali mbali ikiwemo Wakurugenzi Utumishi na Uendeshaji, Maafisa Wadhamini, Wahasibu Wakuu, Wakaguzi wa Ndani wa Hesabu, Maafisa Manunuzi, Maafisa Utumishi wa Wizara zote na Jumuiya zisizo za kiserikali (NGOs) Unguja na Pemba. Aidha, Walimu Wakuu wa Skuli za Sekondari za Wilaya ya Mjini wamepatiwa mafunzo yanayohusiana na utawala bora ambayo yamesaidia kuongeza kasi ya uwajibikaji.
- 47. Mheshimiwa Spika,** vipindi 31 vimeandaliwa na kurusha hewani kupitia Shirika la Utangazaji (ZBC) ambavyo vinaelimisha masuala ya utawala bora. Kati ya hivyo, vipindi 21 vilirushwa hewani kupitia redio, vipindi 5

vilitangazwa katika televisheni na vipindi 5 vimerushwa kupitia maelezo baada ya habari.

- 48. Mheshimiwa Spika,** vikao vya mashirikiano baina ya Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar, vimefanyika vilivyo jadili masuala ya utawala bora, kubadilishana uzoefu, utaalamu na ushiriki wa Zanzibar katika vikao vya kikanda na kimataifa. Aidha Idara ilishiriki katika maazimisho ya siku ya maadili na haki za binadamu 10/12/2016 siku ya sheria duniani kuanzia tarehe 4 hadi tarehe 9 Februari, 2017 zikiwa na lengo la kuimarisha misingi ya utawala bora na utawala wa sheria.

Programu: Usimamizi wa Masuala ya Dini

- 49. Mheshimiwa Spika,** Programu hii ina lengo la kuratibu na kusimamia shughuli zinazohusu Ofisi ya Mufti kwa kutoa Fatwa na kutoa miongozo kuhusu masuala ya dini.
- 50. Mheshimiwa Spika,** hadi kufikia Machi 2017, programu hii imeimarisha mahusiano na Taasisi mbali mbali za ndani na nje ya nchi na kuendeleza uhamasishaji wa amani na utulivu nchini. Aidha, maswala ya waumini mbali mbali yamejibiwa, migogoro ya kidini imetatuliwa, uratibu na usimamizi wa vikao vya Kamati ya Kitaifa ya kuthibitisha kuandama kwa mwezi umefanyika na kuendeleza utaratibu wake wakufanya ziara kwa baadhi ya Misikiti na Vyuvo vya Qurani.
- 51. Mheshimiwa Spika,** Misikiti 42 na madrasa 79 imetembelewa kwa madhumuni ya kuwakumbusha walimu wa madrasa na Maimamu juu ya wajibu wa kudhibiti na kupambana na mmong'onyoko wa maadili uliojitokeza ndani ya jamii yetu, pamoja na kukemea vitendo vya ubakaji, ulawiti madawa ya kulevya na udhalilishaji wa wanawake na watoto. Aidha, jumla ya migogoro 123 inayohusiana na ndoa na talaka imepokelewa na kupatiwa ufumbuzi.

- 52. Mheshimiwa Spika**, vipindi vya mawaidha ya dini ya Kiislamu vimetolewa kupitia Shirika la Utangazaji la Zanzibar (ZBC Redio) vinavyohusu ihisani na wema wa dini nyengine, ndoa za utotoni na athari zake na tabia njema ni kizuizi cha fujo. Aidha, maswala mbali mbali yanayohusu ndoa, talaka, mirathi yamejibiwa na jumla ya vipindi 300 vya maswala na majibu vimerushwa kupitia ZBC Redio. Pia, Ofisi imepokea migogoro ya Misikiti 5 na kuipatia utatuzi.
- 53. Mheshimiwa Spika**, katika kuendeleza mahusiano mema kati ya Taasisi mbali mbali za kidini za ndani na nje ya nchi, Ofisi ya Mufti imepokea wawakilishi kutoka nchi tafauti ikiwemo; ujumbe wa Mufti Mkuu wa Msumbiji, ujumbe wa kidini kutoka Kuwait, ujumbe wa Tabligh kutoka Misri na wawakilishi wa Shule za Feza kutoka Uturuki. Pia, wawakilishi kutoka Balozi za Marekani, Ujerumani na Mashirika ya Kimataifa ikiwemo UNDP, SAVE THE CHILDREN, KONRAD ADENAUER ya Ujerumani wameitembelea Ofisi ya Mufti.
- 54. Mheshimiwa Spika**, Shirika la Kimataifa la Maendeleo la Umoja wa Mataifa (UNDP) limeahidi kuendeleza mashirikiano yake na Ofisi ya Mufti wa Zanzibar kwa kugharamia mikutano ya kudumisha amani na utulivu nchini kama ilivyofanya katika kipindi cha kuelekea Uchaguzi Mkuu wa 2015. Aidha, Chuo Kikuu cha Azhar cha Misri kimekubali kugharamia mafunzo ya mwezi mmoja ya uongozi kwa Taasisi za kidini kwa mashekhe 3 wa Zanzibar yatakayofanyika nchini Misri.
- 55. Mheshimiwa Spika**, katika kuwajengea uwezo wafanyakazi na kuimarisha utendaji kazi wa Ofisi ya Mufti, wafanyakazi 2 wamepatiwa fursa ya mafunzo kwa ngazi ya Shahada pamoja na kuimarisha Maktaba ya Kiislamu kwa kutafuta vitabu vyengine muhimu kwa ajili ya maktaba hiyo.
- 56. Mheshimiwa Mwenyekiti**, huduma mbali mbali za kiuendeshaji na kiutumishi zimetolewa zikiwemo mafunzo, upatikanaji wa vitendea kazi, mawasiliano, usafiri, maji, umeme pamoja na matengenezo madogo madogo ya magari na jengo la Ofisi.

Programu: Uendeshaji na Uratibu wa Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora.

57. Mheshimiwa Spika, Programu hii inatekeleza programu ndogo tatu ambazo ni Uongozi na Utawala; Mipango, Sera na Utafiti na Uratibu wa Masuala ya Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora Pemba.

Programu ndogo: *Uongozi na Utawala*

58. Mheshimiwa Spika, Program hii ina lengo la kutoa huduma za Ofisi, kusimamia Watumishi na kuratibu shughuli za Ofisi kwa ufanisi.

59. Mheshimiwa Spika, hadi kufikia machi 2017, kupitia programu hii, vikao 3 vya Kamati ya Uongozi, vikao 4 vya Kamati Tendaji, vikao 3 vya Bodi ya Zabuni na vikao 3 vya Kamati ya Zabuni, pamoja na vikao 2 vya mashirikiano kati ya SMZ na SMT na vikao 2 vya Washirika wa Maendeleo vimefanyika. Vikao hivyo vilijadili masuala mbali mbali kuhusiana na mashirikiano na utekelezaji wa majukumu ya Wizara.

60. Mheshimiwa Spika, Programu hii imeandaa Mkataba wa Utoaji wa Huduma kwa Mteja ambapo nakala 800 za mkataba huo zimecha pishwa. Mkataba huo utawekwa katika tovuti ya Wizara ili wananchi wapate fursa ya kuuelewa na kuutumia.

61. Mheshimiwa Spika, Semina na mafunzo mbali mbali yakiwemo mafunzo ya utunzaji kumbukumbu na nyaraka, mafunzo ya kuandaa Mpango wa Rasilimali Watu na Mpango wa Uandaaji wa Viongozi wa Wizara yamefanyika. Aidha, wafanyakazi 8 wakiwemo wanawake 5 na wanaume 3 wamepatiwa mafunzo ya muda mfupi nchini India na wafanyakazi 32 wakiwemo wanawake 20 na wanaume 12 wanaendelea na mafunzo ya muda mrefu katika vyuo mbali mbali nchini.

62. Mheshimiwa Spika, huduma mbali mbali za kiuendeshaji zimetolewa zikiwemo upatikanaji wa vitendea kazi, mawasiliano, usafiri, maji, umeme pamoja na matengenezo madogo madogo ya magari na jengo la Ofisi.

Programu ndogo: *Mipango, Sera na Utafiti*

63. Mheshimiwa Spika, Program hii ndogo ina lengo la kuimarisha shughuli za Mipango, Sera na Utafiti na Usimamizi wa Programu/ Miradi ya Ofisi.

64. Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Machi 2017, kupitia programu hii mipango ya bajeti na ripoti za utekelezaji za kila robo mwaka zimeandaliwa na kuwasilishwa katika mamlaka husika. Aidha, programu hii imeandaa na kukamilisha Sera ya Malipo ya Watumishi na Wanasiasa. Sera ya Msaada wa Kisheria imewasilishwa katika kikao cha Makatibu Wakuu na kupata maoni. Sera ya Usimamizi wa Kumbukumbu na Nyaraka za Taifa ipo katika maandalizi. Vile vile, mfumo wa ufuatiliaji na tathmini pamoja na ukusanyaji wa taarifa za Takwimu za Ofisi umeimarishwa.

Programu ndogo: *Kuratibu Shughuli za Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora*

65. Mheshimiwa Spika, Programu hii ndogo ina lengo la kutoa huduma za ofisi, kusimamia Watumishi na kuratibu shughuli za Ofisi Kuu Pemba.

66. Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Machi 2017, programu hii imeratibu shughuli zote za Ofisi kwa upande wa Pemba. Kusimamia shughuli za uendeshaji na utumishi ikiwemo kuwajengea uwezo Watumishi ili waweze kutekeleza majukumu yao ipasavyo. Watumishi 4 wamepatiwa mafunzo ya muda mrefu ambapo wanaume 2 kwa ngazi ya Shahada ya kwanza na wanawake 2 kwa ngazi ya Stashahada. Aidha, jumla ya vikao 4 vya kazi vya Wakuu wa Taasisi na Idara vimefanyika.

67. Mheshimiwa Mwenyekiti, huduma mbali mbali za kiuendeshaji na kiutumishi zimetolewa zikiwemo mafunzo, upatikanaji wa vitendea kazi, mawasiliano, usafiri, maji, umeme pamoja na matengenezo madogo madogo ya magari na jengo la Ofisi.

TAASISI ZINAZOPOKEA RUZUKU.

68. Mheshimiwa Spika, Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora ina taasisi 4 zinazopokea ruzuku ambazo ni: Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana, Chuo Cha Utawala wa Umma, Ofisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka na Ofisi ya Msajili wa Hakimiliki. Utekelezaji wa majukumu katika taasisi hizo ni kama ifuatavyo:-

KAMISHENI YA WAKFU NA MALI YA AMANA

Programu ndogo: *Usimamizi wa Masuala ya Dini*

- 69. Mheshimiwa Spika,** majukumu ya msingi ya Kamisheni ya Wakfu ni kusimamia mali za Wakfu, Mali za Amana, Mirathi ya waislamu, Sala na Mabaraza ya Iddi kitaifa, Hijja, Zakka, Sadaka na Misaada ya Kheri.
- 70. Mheshimiwa Spika,** hadi kufikia Machi 2017, jumla ya tirka 1254 zilifunguliwa na tirka 1034 za mirathi zenye thamani ya **Tzs.28,376,840,106.40/=** zilifungwa na warathi kupewa haki zao. Aidha, ushauri wa kisheria kwa kesi 70 umetolewa, mizozo 30 imetatuliwa na 14 inaendelea kutafutiwa suluhu ambapo mizozo 26 imepelekwa mahakamani na kesi 56 zimesimamiwa katika mahakama mbali mbali.
- 71. Mheshimiwa Spika,** ukaguzi na utunzaji wa Mali za Wakfu na Amana umeenedelea vyema. Jumla ya nyumba 567 zimekaguliwa, nyumba 26 zimefanyiwa matengenezo yaliogharimu **Tzs.94,006,050/=**. Kodi ya **Tzs.438,280,170/=** kwa nyumba na **Tzs.3,915,000/=** kwa mashamba imekusanywa.
- 72. Mheshimiwa Spika,** Zakka na misaada ya kheri yenye thamani ya **Tzs.270,603,955/=** imekusanywa na kugawiwa kwa wanufaika. Sala na Mabaraza ya Iddi Kitaifa yameratibiwa vyema ambapo Sherehe ya Iddi el Fitri ilifanyika Wilaya ya Mjini Unguja na Idd el Hajj ilifanyika Wilaya ya Mkoani Pemba kitaifa. Aidha, Kamisheni imeratibu safari za hijja ambapo jumla ya mahujaji 1077 kati ya mahujaji 1906 wa Tanzania nzima walisafirishwa na Taasisi za Hijja za Zanzibar. Maandalizi kwa ajili ya ibada ya Hijja ya mwaka 1438AH sawa na 2017 yanaendele.
- 73. Mheshimiwa Spika,** elimu inayohusiana na majukumu ya Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana imetolewa ambapo jumla ya vipindi 15 vya TV na redio vimerushwa hewani. Vipeperushi 611 na vitabu 5 vya Muongozo wa Wakfu pamoja na Muongozo wa Zaka vimegaiwa. Makala moja inayohusiana na masuala ya Wakfu imeandikwa katika gazeti la Zanzibar leo. Programu za uelimishaji kwa watoto, vijana, wazee na kinamama katika shehia ya

Michamvi imefanyika pamoja na kushiriki katika maonyesho ya siku ya Sheria ili kukuza uelewa wa jamii juu ya majukumu ya Kamisheni ya Wakfu.

- 74. Mheshimiwa Spika,** Watumishi 5 wakiwemo wanawake 3 na wanaume 2 wamepatiwa mafunzo ya muda mrefu. Watumishi 2 wamepatiwa mafunzo ya muda mfupi katika fani ya Wakfu na Mali ya Amana. Aidha, wafanyakazi 30 wakiwemo wanawake 11 na wanaume 19 wamepatiwa mafunzo ya ndani.
- 75. Mheshimiwa Spika,** huduma mbali mbali za kiuendeshaji na kiutumishi zimetolewa zikiwemo mafunzo, upatikanaji wa vitendea kazi, mawasiliano, usafiri, maji, umeme pamoja na matengenezo madogo madogo ya magari na jengo la Ofisi.

CHUO CHA UTAWALA WA UMMA

Programu ndogo: *Kuwajengea Uwezo Watumishi wa Umma*

- 76. Mheshimiwa Spika,** Programu hii inalengo la kuwajengea uwezo Watumishi wa Umma
- 77. Mheshimiwa Mwenyekiti,** hadi kufikia Machi 2017, jumla ya Watumishi 880 kutoka Wizara/Idara za Serikali, Taasisi zisizo za Serikali na Mashirika ya Umma wamepatiwa mafunzo ya muda mrefu na mfupi katika fani mbalimbali zikiwemo maadili na mawasiliano katika Utumishi wa Umma, Sheria na Kanuni za Utumishi wa Umma, utunzaji kumbukumbu, ununuzi na ugavi pamoja na utunzaji wa ghala.
- 78. Mheshimiwa Spika,** jumla ya Watumishi wa Umma wapya 254 walipatiwa mafunzo elekezi. Watumishi 120 kutoka Taasisi mbali mbali za Serikali na Binafsi wamepatiwa mafunzo ya utatuzi wa migogoro na itifaki. Zoezi la kuimarisha Mitaala limeendelea ambapo mitaala 3 imeandaliwa kwa ajili ya mafunzo ya Shahada ya Kwanza katika fani ya Uongozi wa Rasilimali Watu, Utunzaji kumbukumbu na Uhusiano wa Kimataifa.
- 79. Mheshimiwa Spika,** jumla ya Wanafunzi 1470 wanaendelea kupatiwa mafunzo ya muda mrefu. Wanafunzi 1450 wamefanya mitihani yao ya muhula wa Julai – Disemba, 2016 katika ngazi ya Cheti na Stashahada ambapo miongoni mwao Wanafunzi 1125 walimaliza Chuo na kutunukiwa

Shahada katika Sherehe za Mahafali zilizofanyika mwezi machi 2017. Vilevile mahafali ya kwanza yamefanyika katika Tawi la Chuo Pemba ambapo Wahitimu 112 walitunukiwa Vyeti katika ngazi ya Cheti na Stashahada.

- 80. Mheshimiwa Spika,** vikao 3 vya Baraza la Chuo vimefanyika ambapo vimejadili mambo mbali mbali ikiwemo uanzishwaji wa mafunzo ya Shahada ya Kwanza na mafunzo kwa watendaji wangazi tafauti Serikalini. Aidha, vikao 2 vya taaluma vimefanyika kujadili uanzishwaji wa mfumo wa utunzaji wa kumbukumbu za wanafunzi (Data base) na uchaguzi wa serikali ya wanafunzi.
- 81. Mheshimiwa Mwenyekiti,** huduma mbali mbali za kiuendeshaji na kiutumishi zimetolewa zikiwemo mafunzo, upatikanaji wa vitendea kazi, mawasiliano, usafiri, maji, umeme pamoja na matengenezo madogo madogo ya magari na jengo la Ofisi.

OFISI YA MSAJILI WA HAKIMILIKI

Programu ndogo: *Usimamizi wa Hakimiliki*

- 82. Mheshimiwa Spika,** Programu hii inalengo la kuimarisha usimamizi wa hakimiliki kwa kuongeza ufanisi katika usajili, ukusanyaji na ugawaji wa mirabaha kwa wenye hakimiliki, na kuelimisha jamii juu ya dhana na masuala ya Hakimiliki.
- 83. Mheshimiwa Spika,** hadi kufikia Machi 2017, jumla ya kazi za hakimiliki 802 zimesajiliwa na kuingizwa katika mfumo wa kieletroniki kwa ajili ya kuhifadhi kumbukumbu na kuwa na takwimu ya wanufaika wa mirabaha. Aidha Bodi ya hakimiliki imezindunduliwa na imeanza kufanya kazi zake kwa kutoa miongozo katika utekelezaji wa shughuli za Ofisi.
- 84. Mheshimiwa Spika,** Mirabaha yenye thamani ya **Tzs.60,138,000/=** imekusanywa kutoka kwa watumiaji mbali mbali wa kazi za hakimiliki kibiashara. Utaratibu wa kuzigawa kwa wenye hakimiliki wapatao 1,237 umeanza kufanyika. Aidha, wabunifu na wasanii wagonjwa 35 Unguja na Pemba wamepatiwa kiasi cha fedha kinachotokana na eneo malumu la mirabaha ambapo jumla ya **Tzs.5,977,732/=** zilitumika kwa shughuli hiyo.

- 85. Mheshimiwa Spika**, ukaguzi katika maeneo mbali mbali ya wauzaji kazi za hakimiliki umefanyika ambapo watumiaji 105 wa kazi za hakimiliki kibiashara wamekaguliwa, wakiwemo wenye maduka ya kuuza na kukodisha kazi za vinaso sauti vya kusikia na kuonekana. Watumiaji hao walielimishwa juu ya matumizi sahihi ya kazi za hakimiliki na kuwataka kukata leseni ili waweze kufanya biashara zao kihalali.
- 86. Mheshimiwa Spika**, vikao viwili kati ya Ofisi ya Msajili wa Hakimiliki na Baraza la Sanaa, Sensa ya Filamu na Utamaduni vilivyolenga juu ya kupanga mikakati ya kupambana na uharamia, kusimamia maadili katika Sanaa, ubunifu na matumizi ya vielelezo vya sanaa za jadi (Traditional Cultural Expressions) vilifanyika.
- 87. Mheshimiwa Spika**, vipindi 18 vya televisheni vilirushwa hewani kupitia ZBC-TV kwa lengo la kuwaelimisha watumiaji, wamiliki na jamii kwa jumla juu ya haki za wabunifu na wasanii. Vipindi hivyo pia vililenga kuelezea umuhimu wa kulipia Mirabaha kwa matumizi ya hakimiliki. Lengo ni kuinua kipato cha wabunifu, wasanii na Taifa kwa ujumla. Aidha, mfanyakazi 1 alihudhuria mafunzo ya muda mfupi juu ya usimamizi wa hakimiliki katika mfumo wa kidijitali.
- 88. Mheshimiwa Mwenyekiti**, huduma mbali mbali za kiuendeshaji na kiutumishi zimetolewa zikiwemo mafunzo, upatikanaji wa vitendea kazi, mawasiliano, usafiri, maji, umeme pamoja na matengenezo madogo madogo ya magari na jengo la Ofisi.

TUME YA MAADILI YA VIONGOZI WA UMMA

Programu ndogo: *Kusimamia Maadili ya Viongozi wa Umma*

- 89. Mheshimiwa Spika**, Programu hii ndogo ina lengo la kusimamia maadili ya viongozi wa umma.
- 90. Mheshimiwa Spika**, hadi kufikia Machi, 2017 programu hii imepokea na kuhifadhi jumla ya fomu 1,620 za tamko la mali na madeni ya Viongozi wa Umma. Tume inaendelea kupokea fomu za Viongozi wapya, Viongozi walioshindwa kuwasilisha fomu zao kwa wakati na Viongozi wanaostaafu. Aidha, Viongozi ambao hawakuwasilisha kabisa au walichelewa kuwasilisha

fomu zao bila ya sababu za msingi zinazokubalika, utaratibu wa kuwaita katika vikao vya Tume ya Maadili utafanyika. Orodha ya Viongozi wa Umma waliowasilisha fomu imeshachapishwa katika Gazeti Rasmi la Serikali (tangazo namba 10 na 40 la mwaka 2017) kama Sheria ya Maadili inavyoelekeza.

- 91. Mheshimiwa Spika**, katika kutekeleza kazi ya uhakiki na uchunguzi wa taarifa za mali na madeni ya Viongozi wa Umma, watumishi 13 wa Tume ya Maadili ya Viongozi wa Umma wamepatiwa mafunzo maalum yanayohusiana na kazi hizo.
- 92. Mheshimiwa Spika**, Tume imeendelea kuimarisha mfumo wa ki-elektroniki utakaotumika katika shughuli za usajili na uwekaji wa taarifa za mali na madeni ya Viongozi wa Umma. Hatua iliyofikiwa kwa sasa ni uingizwaji wa taarifa za msingi za Viongozi wote wa Umma.
- 93. Mheshimiwa Spika**, elimu imetolewa kwa Viongozi wa Umma kuhusu umuhimu wa Maadili kwa Viongozi wa Umma, Sheria ya Maadili ya Viongozi wa Umma na utaratibu wa kujaza fomu za tamko la Mali na Madeni. Jumla ya Mikutano 30 imefanyika kati ya hiyo Unguja 24 na Pemba 6. Mikutano hiyo ilihusisha Viongozi wa Wizara, Idara na Taasisi zinazojitegemea, Wajumbe wa Baraza la Wawakilishi, Wakuu wa Mikoa, Wilaya na Viongozi wa Serikali za Mitaa.
- 94. Mheshimiwa Spika**, katika kukuza uelewa wa jamii juu ya Tume na Kazi zake, vipindi viwili vya Redio, vipindi viwili vya Televisheni vinavyozungumzia majukumu, uwezo wa Tume pamoja na wajibu wa Kiongozi wa Umma vimeandaliwa na kurushwa hewani. Aidha, vipeperushi 4,000 vinavyoitambulisha Tume ya Maadili ya Viongozi wa Umma vimechapishwa na kusambazwa. Tume imeandaa matangazo mafupi (Jingles) na mchezo wa kuigiza, lengo ni kuelimisha jamii.
- 95. Mheshimiwa Spika**, katika kuijengea uwezo Tume, mashirikiano na Ofisi ya Sekretariet ya Maadili ya Viongozi wa Umma Tanzania Bara yameimarishwa ambapo mafunzo kwa watendaji yametolewa. Uandaji wa Kanuni kwa ajili ya utekelezaji wa Sheria ya Maadili ya Viongozi wa Umma namba 4/2015 na tafsiri ya Sheria hiyo zinaendelea kukamilishwa.

96. Mheshimiwa Mwenyekiti, huduma mbali mbali za kiuendeshaji na kiutumishi zimetolewa zikiwemo mafunzo, upatikanaji wa vitendea kazi, mawasiliano, usafiri, maji, umeme pamoja na matengenezo madogo madogo ya magari na jengo la Ofisi.

G02 - MAHKAMA KUU

Programu: Usimamizi wa Upatikanaji wa Haki.

97. Mheshimiwa Spika, Programu hii ina lengo la kusimamia utoaji na upatikanaji wa haki kwa kusikiliza na kutolea maamuzi kwa kesi za madai na jinai katika ngazi mbalimbali za Mahkama.

98. Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Machi 2017 programu hii imetekeleza jukumu lake la usimamizi wa upatikanaji wa haki ambapo imesimamia jumla ya mashauri 16,795, miongoni mwa hayo mashauri 6,935 ni mapya na mashauri 9,860 ni ya zamani. Kati ya hayo, mashauri 12,595 yametolewa maamuzi. **Angalia kiambatanisho 1.**

99. Mheshimiwa Spika, kupitia Mradi wa Mageuzi ya Sekta ya Sheria (Legal Sector Reform Program) Mahkama inaendelea na hatua za kuanzisha mfumo wa kisasa wa kusajili kesi kwa kutumia mfumo wa kielektroniki. Aidha, mafunzo kwa maafisa TEHAMA na Makarani wa 25 wa Mahkama kuhusu matumizi ya mfumo huo yametolewa.

100. Mheshimiwa Spika, Jengo la Mahkama ya watoto Mahonda Mkoa Kaskazini Unguja limekamilika na kufunguliwa rasmi na Mheshimiwa Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi. Aidha, Mahkama mpya ya mwanzo katika Wilaya ya Micheweni - Wingwi imefunguliwa.

101. Mheshimiwa Spika, katika kuadhimisha Siku ya Sheria Zanzibar, kwa mara ya kwanza Mahkama iliweka mabanda ya maonesho katika viwanja vya Maisara kwa lengo la kuwaunganisha wahusika wote wa sekta ya sheria ili wananchi kupata taaluma ya kisheria kupitia maonesho hayo.

102. Mheshimiwa Spika, huduma mbali mbali za kiuendeshaji na kiutumishi zimetolewa zikiwemo mafunzo, upatikanaji wa vitendea kazi, mawasiliano,

usafiri, maji, umeme pamoja na matengenezo madogo madogo ya magari na jengo la Ofisi.

G03 - OFISI YA MWANASHERIA MKUU

Programu: Mageuzi ya Utoaji wa Huduma za Sheria

- 103. Mheshimiwa Spika,** Programu hii ina lengo la kuishauri Serikali katika masuala ya kisheria ikiwemo kuandaa mikataba ya kitaifa na kimataifa, kutayarisha miswada ya sheria, kusimamia mashauri kwa niaba ya Serikali na kuandaa hati na Nyaraka za kisheria.
- 104. Mheshimiwa Spika,** hadi kufikia Machi 2017 jumla ya miswada 8 imeandaliwa na kuwasilishwa katika Baraza la Wawakilishi kwa lengo la kupata sheria mpya au kufanyia marekebisho zile zilizoonekana na makosa. Aidha, Ofisi imeandaa na kuchapisha kanuni 10 za Sheria mbali mbali ili kuzifanya sheria hizo zitekelezeke kwa ufanisi zaidi. Pia matangazo ya kisheria (Legal Notice) 132 yameandaliwa.
- 105. Mheshimiwa Spika,** kwa upande wa usimamizi wa mikataba, Ofisi imeendelea na jukumu lake la kupitia na kutoa ushauri kwa mikataba mbali mbali iliyowasilishwa. Jumla ya Mikataba 129 na hati za maelewano (MOU) 21 zimepokelewa na kutolewa ushauri. Aidha, Ofisi ya Mwanasheria Mkuu imeendelea kusimamia mashauri 77 Mahkamani. Miongoni mwa mashauri hayo, 20 ni mapya na 57 ni ya zamani. Kati ya mashauri hayo; 14 yametolewa uamuzi na mashauri 63 yanaendelewa kusimamiwa.
- 106. Mheshimiwa Spika,** katika kuwajengea uwezo watendaji wa Ofisi, mafunzo mbali mbali yametolewa kwa watendaji wa Ofisi ya Mwanasheria Mkuu na maafisa wengine wa Serikali. Mafunzo hayo yamehusu usimamizi wa Mikataba ya mafuta na gesi asilia, majadiliano (Negotiation skills) kupitia mikataba pamoja na usimamizi wa mikataba ya ujenzi ambayo iliwashirikisha wanasheria na wahandisi wa Serikali.
- 107. Mheshimiwa Mwenyekiti,** huduma mbali mbali za kiuendeshaji na kiutumishi zimetolewa zikiwemo mafunzo, upatikanaji wa vitendea kazi,

mawasiliano, usafiri, maji, umeme pamoja na matengenezo madogo madogo ya magari na jengo la Ofisi.

G04 - OFISI YA MKURUGENZI WA MASHTAKA

Programu: Usimamizi wa Utekelezaji wa Kesi za Jinai

- 108. Mheshimiwa Spika,** Programu hii inalengo la kusimamia mashtaka yote ya jinai Zanzibar isipokua Mahkama za Kijeshi.
- 109. Mheshimiwa Spika,** hadi kufikia Machi 2017, programu hii imesimamia kesi za jinai ambapo jumla ya kesi 1,779 zimefunguliwa katika mahkama mbali mbali za Unguja na Pemba. Kesi 1,420 zimeshatolewa uamuzi na kesi 359 zinaendelea katika hatua tofauti. Aidha, uendeshaji wa mashtaka katika Mahkama ya Wilaya Mkoa wa Kusini Unguja huko Makunduchi umeanzishwa.
- 110. Mheshimiwa Spika,** Mkakati wa kupambana na kesi za udhalilishaji umeanzishwa ambao unawahusisha Ofisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka, Mahkama pamoja na Jeshi la Polisi. Kupitia Mkakati huo, jumla ya kesi 54 zilifunguliwa na kuanza kusikilizwa mahkamani ndani ya mwezi wa Machi. Utekelezaji wa Mkakati huo umesaidia katika kuharakisha uendeshaji wa kesi na kupunguza matukio ya ukatili na udhalilishaji wa wanawake na watoto.
- 111. Mheshimiwa Spika,** elimu kwa umma imeendelea kutolewa kuhusu upatikanaji wa haki za jinai ambapo jumla nakala 2,000 za Jarida la Shahidi zimechapishwa na kusambazwa katika Ofisi zote za Masheha Unguja na Pemba, Ofisi za Wakuu wa Wilaya na Wizara zote 13 za Serikali.
- 112. Mheshimiwa Spika,** Ofisi imeratibu vikao vya pamoja kati ya Ofisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka na Wakuu wa Upelelezi wa Mikoa na Wilaya kwa lengo la kujenga mashirikiano na kufanya kazi kwa pamoja ili kupata ushahidi kwa wakati. Aidha, vikao na Masheha wa Shehia zote kwa kila Wilaya Unguja na Pemba vimefanyika kwa lengo la kushajihisha upatikanaji wa haki za jinai kwa wananchi.

- 113. Mheshimiwa Spika,** Mkutano wa kuviweka pamoja vyombo vyote vya Serikali vinavyohusika na masuala ya makosa ya jinai umefanyika ambapo pamoja na mambo mengine umeshajihisha kupambana na makosa ya udhalilishaji wa wanawake na watoto pamoja na kesi za madawa ya kulevya.
- 114. Mheshimiwa Spika,** Mafunzo ya muda mrefu kwa wafanyakazi 6 wanaume 4 wanawake 2 katika kada ya sheria na utawala yametolewa na wanasheria 16 walihudhuria warsha mbali mbali za mafunzo ya muda mfupi ndani na nje ya nchi ambayo yameongeza ujuzi wa kutekeleza vyema majukumu yao.
- 115. Mheshimiwa Spika,** Kituo cha Mafunzo ya Sheria na Utafiti (Zanzibar Law Resource Centre) kimeendelea kutoa mafunzo ya sheria kwa watendaji mbali mbali wakiwemo wanasheria na watendaji wengine wa Serikali na taasisi binafsi. Kituo kimeendelea kutoa mafunzo ya ngazi ya stashahada (Diploma) ya sheria pamoja na ngazi ya cheti.
- 116. Mheshimiwa Mwenyekiti,** huduma mbali mbali za kiuendeshaji na kiutumishi zimetolewa zikiwemo mafunzo, upatikanaji wa vitendea kazi, mawasiliano, usafiri, maji, umeme pamoja na matengenezo madogo madogo ya magari na jengo la Ofisi.

G05 - TUME YA KUREKEBISHA SHERIA

Programu: Usimamizi wa Mapitio ya Sheria

- 117. Mheshimiwa Spika,** hadi kufikia Machi 2017, programu hii imeendelea kutekeleza majukumu yake kwa kukamilisha mapitio ya Sheria 6, ambazo ni Sheria ya kuanzisha Ofisi ya Mufti namba 9/2001, Sheria ya Usajili wa Nyaraka, Sura ya 99/ 1919, Sheria ya Urithi wa Ardhi, Sura ya 101/1926, Sheria ya Udanganyifu wa Mazao, Sura ya 109/1934, Sheria ya Fidia kwa wafanyakazi 15/1986 na Sheria ya Afya na Usalama Kazini namba 8/2005.
- 118. Mheshimiwa Spika,** elimu imeendelea kutolewa kwa umma ambapo jumla ya vipindi 30 vikiwemo 19 vya Redio na 11 vya Televisheni ambapo vilirushwa hewani kupitia Shirika la Utangazaji la Zanzibar (ZBC). Aidha, semina kuhusu mapitio ya Sheria kwa makundi mbali mbali zilifanyika wakiwemo Mahakimu, Mawakili wa kujitegemea, Wanasheria wa Serikali, Walimu,

Wanafunzi, Viongozi wa Dini, Askari Polisi, Asasi za kiraia na wanajamii wa Wilaya zote za Unguja na Pemba.

- 119. Mheshimiwa Spika,** ushirikiano wa Kitaifa, Kikanda na Kimataifa umeimarika kwa kushiriki mikutano mbali mbali na kulipia ada za uanachama wa Umoja wa Tume za Kurekebisha Sheria za Afrika Mashariki na Kusini (ALRAESA) na Umoja wa Tume za Kurekebisha Sheria za nchi wanachama wa Jumuiya ya Madola (CALRAs) kwa mwaka 2016/ 2017.
- 120. Mheshimiwa Spika,** shughuli za uendeshaji zimesimamiwa ambapo mafunzo yametolewa kwa watendaji wa Ofisi. Watumishi 2 wanaendelea na mafunzo ya Shahada ya Pili katika fani ya Sheria chini ya udhamini wa Washirika wa Maendeleo. Aidha, mafunzo ya ndani kuhusiana na uandishi wa Sheria, mafunzo ya zimamoto na uokozi na mafunzo ya huduma ya kwanza yamefanyika.
- 121. Mheshimiwa Mwenyekiti,** huduma mbali mbali za kiuendeshaji na kiutumishi zimetolewa zikiwemo mafunzo, upatikanaji wa vitendea kazi, mawasiliano, usafiri, maji, umeme pamoja na matengenezo madogo madogo ya magari na jengo la Ofisi.

G06 - OFISI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI

Programu: Ukaguzi na Udhibiti wa Fedha na Rasilimali za Umma

- 122. Mheshimiwa Spika,** Programu hii ina lengo la kufanya ukaguzi wa mazingira, ukaguzi wa kompyuta, ukaguzi wa maeneo hatarishi (Risk based Audit), ukaguzi yakinifu (Value for Money) na mafunzo ya muongozo wa ukaguzi (Regulatory Audit Manual).
- 123. Mheshimiwa Spika,** hadi kufikia Machi 2017, Ofisi imeendelea na majukumu yake ya ukaguzi wa mahesabu ya mwaka 2015/2016 katika Taasisi mbali mbali za Serikali kwa kufuata muongozo wa ukaguzi ambapo Wizara zote za Serikali, Mashirika, Taasisi pamoja na miradi ya maendeleo inayofadhiliwa na washirika wa maendeleo zilikaguliwa. Aidha, Ripoti ya ukaguzi ya mwaka 2014/2015 imekamilika na tayari imeshawasilishwa kwa mamlaka husika kama Sheria inavyoelekeza.

124. Mheshimiwa Spika, mafunzo ya muda mfupi yametolewa kwa Watumishi 25 wanawake 11 na wanaume 14 katika maeneo ya ukaguzi yakinifu, tathmini ya kugundua maeneo hatarishi ya ukaguzi (Risk Based Audit) na mafunzo ya viwango vya ukaguzi vya kimataifa. Aidha, mafunzo ya muda mrefu yametolewa kwa Watumishi 15 wanawake 8 na wanaume 7 katika vyuo mbali mbali ndani na nje ya nchi.

125. Mheshimiwa Spika, katika ukaguzi wa hesabu za viinua mgongo pamoja na fidia kufikia Machi 2017, Ofisi imekagua majalada 1,630 ya wastaafu pamoja na fidia kwa wafanyakazi walioumia kazini. Kati ya hayo majalada 780 yamekaguliwa kwa ajili ya malipo yanayotolewa na Wizara ya Fedha na Mipango, majalada 845 yamekaguliwa kwa upande wa malipo ya Mfuko wa Hifadhi ya Jamii (ZSSF) na majalada 5 kwa ajili ya fidia.

126. Mheshimiwa Mwenyekiti, huduma mbali mbali za kiuendeshaji na kiutumishi zimetolewa zikiwemo mafunzo, upatikanaji wa vitendea kazi, mawasiliano, usafiri, maji, umeme pamoja na matengenezo madogo madogo ya magari na jengo la Ofisi.

G07 - MAMLAKA YA KUZUIA RUSHWA NA UHUJUMU WA UCHUMI

Programu: Uzuiaji wa Vitendo vya Rushwa na Uhujumu wa Uchumi

127. Mheshimiwa Spika, Programu hii ina lengo la kutoa elimu kwa Umma juu ya kuchukuwa hatua za kinga dhidi ya Rushwa na kufanya uchunguzi wa vitendo vya Rushwa.

128. Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Machi 2017, jumla ya tuhuma 71 za makosa mbali mbali yakiwemo kuomba na kupokea Rushwa, matumizi mabaya ya Ofisi, matumizi mabaya ya mali za umma, kukwepa kulipa kodi, Rushwa katika zabuni na Rushwa katika uchaguzi yameripotiwa na kuchunguzwa. Kati ya tuhuma hizo tayari majalada 11 yamefikishwa kwa Mkurugenzi wa Mashtaka kwa hatua za kisheria na majalada 4 yapo mahkamani.

129. Mheshimiwa Spika, Programu hii imefanikiwa kufanya udhibiti katika mashindano ya Mpira wa Miguu ya Kombe la Mapinduzi (Mapinduzi Cup) na kufanikisha kuongezeka kwa mapato yaliyotokana na mechi hizo kwa ZFA.

Vilevile, Mamlaka ilifanikiwa kufanya udhibiti kwa upande wa Bandarini Pemba kwa meli ya Mapinduzi II kwa lengo la kuokoa upotevu wa Mapato ya Serikali.

- 130. Mheshimiwa Spika,** katika kuhakikisha kuwa elimu juu ya Rushwa na athari zake inawafikia wananchi, Programu imefanikiwa kuanzisha Ofisi inayotembea (Mobile Office) ili kurahisisha utoaji wa huduma zake na kuwafikia wananchi katika maeneo yao. Hatua hii imesaidia sana katika kuwafanya wananchi kutambua uwepo wa Mamlaka na kuweza kuripoti vitendo vya rushwa vinavyotokea katika maeneo yao.
- 131. Mheshimiwa Spika,** Mikutano iliyolenga kukuza uelewa wa jamii kuhusu majukumu ya Mamlaka na umuhimu wa kuepuka vitendo vya Rushwa imefanyika kwa taasisi za Serikali Unguja na Pemba. Mikutano hiyo ilihusisha taasisi mbali mbali ikiwemo ZRB, ZAWA, Wizara ya Elimu na Mafunzo ya Amali pamoja na Jeshi la Polisi. Aidha, vipindi vya redio na Televisheni vimeendelea kutolewa ili kuwapatia wananchi elimu juu ya madhara ya rushwa na athari zake.
- 132. Mheshimiwa Spika,** Programu hii imefanikiwa kuwapatia mafunzo ya muda mfupi na mrefu watendaji wake ndani na nje ya nchi ili kuweza kufanikisha kazi za Mamlaka kama zilivyopanga. Mafunzo haya yalikusisha fani mbali mbali ikiwemo biashara na uwekezaji, hesabu za manunuzi na upelelezi ('Tax Avoidance and Evasion' and 'Advanced finger Print').
- 133. Mheshimiwa Spika,** Programu imefanikiwa kuadhimisha Siku ya Rushwa Duniani tarehe 10/12/2016 zilijumuisha taasisi tano zinazosimamia maadili na utawala bora. Taasisi hizo ni pamoja na Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu wa Uchumi, Idara ya Utawala Bora, Tume ya Haki za Binaadamu na Utawala Bora, Tume ya Maadili ya Viongozi wa Umma pamoja na Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali. Mgeni Rasmi katika maadhimisho hayo alikuwa Mheshimiwa Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi Mhe. Dk. Ali Mohammed Shein.
- 134. Mheshimiwa Spika,** huduma mbali mbali za kiuendeshaji na kiutumishi zimetolewa zikiwemo mafunzo, upatikanaji wa vitendea kazi, mawasiliano, usafiri, maji, umeme pamoja na matengenezo madogo madogo ya magari na jengo la Ofisi.

G08: KAMISHENI YA UTUMISHI WA UMMA

Programu: Usimamizi wa Watumishi wa Umma

- 135. Mheshimiwa Spika,** Programu hii ina lengo la kuimarisha mifumo ya uendeshaji wa usimamizi wa Rasilimali watu katika utumishi wa umma.
- 136. Mheshimiwa Spika,** hadi kufikia machi 2017, Programu hii imefanikiwa kuchapisha na kusambaza nakala 1,300 za Muongozo wa Ajira pamoja na kujenga Uelewa juu ya Muongozo huo kupitia semina 6 kwa Maafisa Utumishi wa Taasisi za Umma, Wakala Tendaji na Mashirika ya Umma Unguja na Pemba. Aidha, Semina hizo zitaendelea kwa wakuu wa Taasisi, Wakurugenzi na Watendaji Wakuu kwa upande wa Unguja na Pemba.
- 137. Mheshimiwa Spika,** ziara 9 zimefanyika kwa upande wa Pemba zinazohusu masuala mbali mbali ya Kiutumishi. Rasimu ya Muongozo wa Ukaguzi wa Afya na Usalama kazini imeandaliwa. Malalamiko 8 na rufaa moja zimepokelewa na kutolewa uamuzi. Aidha, mapendekezo ya Miundo ya Utumishi, Miundo ya Taasisi na Miundo ya Mishahara kutoka katika Taasisi mbali mbali za Umma yamepokelewa na kushughulikiwa.
- 138. Mheshimiwa Mwenyekiti,** huduma mbali mbali za kiuendeshaji na kiutumishi zimetolewa zikiwemo mafunzo, upatikanaji wa vitendea kazi, mawasiliano, usafiri, maji, umeme pamoja na matengenezo madogo madogo ya magari na jengo la Ofisi.

G09: TUME YA UTUMISHI SERIKALINI

Programu: Usimamizi wa Watumishi Serikalini

- 139. Mheshimiwa Spika,** Programu hii ina lengo la kusimamia uajiri na kuimarisha maadili na haki za Watumishi Serikalini.
- 140. Mheshimiwa Spika,** hadi kufikia machi 2017, kupitia programu hii, jumla ya nafasi za ajira 348 zilitangazwa kupitia ZBC Redio na Televisheni, kufanyiwa usaili, na kutolewa kibali cha ajira kwa Unguja na Pemba. Aidha, malalamiko 2 yaliwasilishwa na kutolewa maamuzi. **Angalia kiambatanisho nambari 2**

141. Mheshimiwa Spika, watumishi 15 wameongezwa muda wa utumishi na ajira za mkataba kwa watumishi 14 zimeidhinishwa. Watumishi 4 wamepewa ruhusa ya likizo bila ya malipo, 31 wamestaafu kazi kwa hiari, watumishi 9 wamestaafishwa kazi kwa maradhi na watumishi 577 wamestaafishwa kazi baada ya kufikia umri wa lazima.

142. Mheshimiwa Spika, watumishi 477 wamethibitishwa kazi, 29 wamebadilishwa kada na watumishi 9 wameacha kazi kwa hiari. Aidha, makosa ya kinidhamu kwa watumishi 2 yamewasilishwa na kutolewa maamuzi ambapo watumishi hao wamefukuzwa kazi baada ya kuthibitika wamefanya makosa ya kinidhamu. **Angalia kiambatanisho nambari 3.**

143. Mheshimiwa Spika, huduma mbali mbali za kiuendeshaji na kiutumishi zimetolewa zikiwemo mafunzo, upatikanaji wa vitendea kazi, mawasiliano, usafiri, maji, umeme pamoja na matengenezo madogo madogo ya magari na jengo la Ofisi.

MUELEKEO WA PROGRAMU ZA OFISI YA RAIS KATIBA, SHERIA, UTUMISHI WA UMMA NA UTAWALA BORA KWA MWAKA WA FEDHA 2017/2018

144. Mheshimiwa Spika, naomba sasa kuchukua nafasi hii kutoa maelezo ya muelekeo wa programu zinazosimamiwa na Ofisi yangu kwa mwaka wa fedha 2017/2018.

VIPAUMBELE VYA OFISI KWA MWAKA WA FEDHA 2017/2018

145. Mheshimiwa Spika, Ofisi ya Rais Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora imejipanga kutekeleza vipaumbele vifutavyo:-

- i. Ujenzi wa jengo la Mahkama Kuu Tunguu.
- ii. Kuratibu Mradi wa Huduma za Serikali Mtandao awamu ya pili (e-health na e-Tax).
- iii. Kuimarisha misingi ya Utawala Bora.
- iv. Kuimarisha Utumishi wa Umma na Uhifadhi wa Nyaraka na Kumbukumbu za Taifa.

146. Mheshimiwa Spika, vipaumbele hivi vinaendana na Malengo Makuu ya Taifa (Dira ya Maendeleo ya Zanzibar 2020 na Mpango wa Kukuza Uchumi na

Kupunguza Umaskini Zanzibar – MKUZA III) pamoja na Malengo ya Kimataifa ya Maendeleo Endelevu na Sera za Kisekta. Pia, vipaumbele vimezingatia Ilani ya Uchaguzi ya Chama cha Mapinduzi kwa mwaka 2015-2020, Mwelekeo wa Sera za Chama cha Mapinduzi 2010-2020 na Hotuba za Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi, Mheshimiwa Dkt Ali Mohamed Shein.

Malengo Makuu ya Ofisi kwa mwaka wa fedha 2017/2018

147. Mheshimiwa Spika, Ofisi ya Rais Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora imepanga kutekeleza malengo makuu yafuatayo:-

- i. Kuimarisha upatikanaji wa haki na Utawala wa Sheria;
- ii. Kuimarisha Miundo mbinu katika Sekta ya Sheria na Utumishi wa Umma;
- iii. Kuweka Miundo ya Taasisi na kusimamia mipango endelevu ya upatikanaji wa Rasilimali Watu wenye sifa;
- iv. Kuimarisha usimamizi wa masuala ya dini;
- v. Kuimarisha utendaji kazi katika Utumishi wa Umma;
- vi. Kuimarisha uhifadhi wa Nyaraka na Kumbukumbu za Taifa;
- vii. Kuimarisha Mawasiliano ya Serikali Mtandao; na
- viii. Kuimarisha misingi ya Utawala Bora na maadili katika utendaji wa shughuli za Serikali.

148. Mheshimiwa Spika, Ofisi ya Rais Katiba Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora, ina jumla ya Programu kuu 13 na Programu ndogo 29. Kati ya hizo programu 5 kuu na 13 ndogo zinasimamiwa na kutekelezwa kupitia Idara zilizo chini ya Katibu Mkuu; na programu 8 kuu na 16 ndogo zinatekelezwa na Taasisi zinazojitegemea. Programu hizo zote zinagawika katika sehemu mbili kuu; ambazo ni utekelezaji wa majukumu ya msingi pamoja na shughuli za uendeshaji wa Ofisi. Maelezo kamili ya programu hizo ni kama ifuatavyo:-

Programu kuu: Mipango na Utawala

Programu ndogo: *Mipango, Sera na Utafiti*

149. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2017/2018 programu hii imepanga kuandaa mipango ya bajeti na mapitio ya utekelezaji wake, kuandaa Mpango wa Ufuatiliji na Tathmini wa Ofisi kwa miaka mitano, Mipango ya Utekelezaji wa Sera ya Nyaraka na Kumbukumbu za Taifa, Sera ya Msaada wa Kisheria, Sera ya Mafunzo ya Watumishi wa Umma na Sera ya Malipo ya Watumishi wa Umma na Wanasiasa. Aidha, Idara imepanga kuratibu shughuli za uanzishwaji wa Bima ya Afya Zanzibar na kufanya Tafiti ndogo ndogo kwa lengo la kuimarisha utendaji kazi wa Ofisi.

150. Mheshimiwa Spika, Ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake ipasavyo kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2017/2018, naliomba Baraza lako tukufu kuidhinisha jumla ya **Tzs.1,445,696,820/=** ambapo kati ya hizo **Tzs.249,914,820/=** zitatumika kwa mishahara na stahiki za watumishi, **Tzs.120,400,000/=** zitatumika kwa matumizi mengineo. Aidha, **Tzs.50,000,000/=** kwa matumizi ya miradi ya maendeleo ikiwa ni mchango wa SMZ na **Tzs.1,025,382,000/=** kutoka kwa washirika wa maendeleo

Programu ndogo: *Uongozi na Utawala*

151. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2017/2018 imepanga kuendelea kuwajengea uwezo wafanyakazi 38 ili waweze kutekeleza vyema majukumu yao, kuimarisha usalama wa majengo, afya za wafanyakazi na mazingira yanayozunguka Ofisi, kuimarisha matumizi ya miongozo mbalimbali ya kiutumishi ili kuongeza ufanisi na uwajibikaji kwa lengo la kutoa huduma bora kwa Umma, kuimarisha mfumo wa usimamizi wa fedha na manunuzi wa Ofisi na kutoa huduma za Uendeshaji wa Ofisi.

152. Mheshimiwa Spika, ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake ipasavyo kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2017/2018, naliomba Baraza lako tukufu kuidhinisha jumla ya **Tzs.1,588,805,700/=** ambapo kati ya hizo **Tzs.978,805,700/=** zitatumika kwa mishahara na stahiki za watumishi, **Tzs.610,000,000/=** zitatumika kwa matumizi mengineyo.

Programu ndogo: *Kuratibu shughuli za Ofisi ya Rais Katiba, Sheria Utumishi wa Umma na Utawala Bora - Pemba*

153. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2017/2018 programu hii imepanga kuendelea kuratibu shughuli za Ofisi Pemba, kusimamia shughuli

za jumla za Uendeshaji wa Ofisi, kuwajengea uwezo watumishi wa Ofisi walioko Pemba ili waweze kutekeleza majukumu yao ipasavyo na kulipa stahiki za watumishi.

- 154. Mheshimiwa Spika**, ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake ipasavyo kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2017/2018, naliomba Baraza lako tukufu kuidhinisha jumla ya **Tzs.1,020,819,860/=** ambapo kati ya hizo **Tzs.850,819,860/=** zitatumika kwa mishahara na stahiki za watumishi, **Tzs.170,000,000/=** zitatumika kwa matumizi mengineyo.

Programu kuu: Usimamizi wa Watumishi wa Umma

Programu ndogo: *Usimamizi wa Mipango na Maendeleo ya Watumishi*

- 155. Mheshimiwa Spika**, kwa mwaka wa fedha 2017/2018 programu hii imepanga kuendesha mafunzo kwa watumiaji wa mfumo wa kieletroniki wa taarifa za watumishi Unguja na Pemba, kufanya tathmini ya mfumo wa kieletroniki wa Rasilimali watu, kutoa mafunzo juu ya muongozo wa uandaaji viongozi katika Utumishi wa Umma, kukamilisha Muongozo wa Tathmini ya Mafunzo, kufanya majadiliano juu ya Mpango wa Rasilimali Watu kwa mwaka wa fedha 2018/2019, kuidhinisha Mpango wa Uratibu kwa wizara zote, kuendesha vikao kwa Wakurugenzi Uendeshaji na Utumishi na kujenga mashirikiano ya kimataifa katika masuala ya kiutumishi.

- 156. Mheshimiwa Spika**, ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake ipasavyo kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2017/2018, naliomba Baraza lako tukufu kuidhinisha jumla ya **Tzs.273,092,040/=** ambapo kati ya hizo **Tzs.180,092,040/=** zitatumika kwa mishahara na stahiki za watumishi, **Tzs.93,000,000/=** zitatumika kwa matumizi mengineyo.

Programu ndogo: *Usimamizi wa Miundo, Mifumo na Maendeleo ya Watumishi*

- 157. Mheshimiwa Spika**, kwa mwaka wa fedha 2017/2018 programu hii imepanga kufanya uhakiki na ukaguzi wa Mishahara ya Watumishi, kutoa uelewa kuhusu upimaji utendaji kazi katika Taasisi za Umma, kupitia na kuimarisha Miundo ya Utumishi, kuadhimisha siku ya Utumishi wa Umma Duniani, kuwajengea uwezo maofisa wa Idara ya Miundo ya Taasisi,

kutayarisha na kutoa ufafanuzi kuhusu Miongozo na Matoleo ya Kanuni za Utumishi wa Umma

158. Mheshimiwa Spika, ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake ipasavyo kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2017/2018, naliomba Baraza lako tukufu kuidhinisha jumla ya **Tzs.349,216,480/=** ambapo kati ya hizo **Tzs.234,216,480/=** zitatumika kwa mishahara na stahiki za watumishi, **Tzs.115,000,000/=** zitatumika kwa matumizi mengineyo.

Programu kuu: Uimarishaji wa Kumbukumbu na Mawasiliano ya Serikali

Programu ndogo: *Usimamizi na Uendeshaji wa Teknolojia ya Habari na Mawasiliano (TEHAMA)*

159. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2017/2018 programu hii imepanga kuandaa miongozo mbali mbali ya usimamizi wa TEHAMA na utoaji wa huduma kwa wananchi, kuelimisha watendaji na wananchi juu ya dhana na huduma za Serikali Mtandao awamu ya pili (e - health and e - tax), kuratibu na kusimamia miradi ya Serikali Mtandao na kuwajengea uwezo wa kitaalamu maafisa TEHAMA.

160. Mheshimiwa Spika, ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake ipasavyo kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2017/2018, naliomba Baraza lako tukufu kuidhinisha jumla ya **Tzs.10,658,144,200/=** ambapo kati ya hizo **Tzs.283,144,200/=** zitatumika kwa mishahara na stahiki za watumishi, **Tzs.325,000,000/=** zitatumika kwa matumizi mengineo. Aidha, **Tzs.50,000,000/=** ikiwa ni mchango wa SMZ na **Tzs.10,000,000,000/=** kutoka kwa washirika wa maendeleo.

Programu ndogo: *Uhifadhi wa Nyaraka na Kumbukumbu za Taifa*

161. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2017/2018 programu hii imepanga kufanya ukaguzi wa Kumbukumbu na kutoa ushauri wa utunzaji na uhifadhi bora wa Kumbukumbu kwa Wizara pamoja na taasisi zake, kuhaulisha majalada kutoka mfumo wa karatasi kwenda mfumo wa ki-elektroniki, kuondoa mirundikano ya majalada yaliofungwa katika Wizara, Idara na Taasisi za Umma, kukusanya Kumbukumbu Simulizi na

kuzihifadhi, kuendelea kutoa huduma kwa watafiti mbalimbali wanaofika katika Jumba la Nyaraka.

- 162. Mheshimiwa Spika**, ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake ipasavyo kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2017/2018, naliomba Baraza lako tukufu kuidhinisha jumla ya **Tzs.524,677,000/=** ambapo kati ya hizo **Tzs.331,677,000/=** zitatumika kwa mishahara na stahiki za watumishi, **Tzs.193,000,000/=** zitatumika kwa matumizi mengineyo.

Programu kuu: Usimamizi wa Utawala Bora

Programu ndogo: *Usimamizi wa Utawala Bora na Haki za Binadamu*

- 163. Mheshimiwa Spika**, kwa mwaka wa fedha 2017/2018 programu hii imepanga kutayarisha Mpango Mkakati wa Utawala Bora Zanzibar, kufanya mapitio ya Sera ya Utawala Bora ya mwaka 2011, kuendelea kuelimisha jamii juu ya misingi ya utawala bora kwa kufanya makongamano na semina kwa taasisi za Serikali na mikutano kwa makundi mbali mbali ya kijamii na kuendesha mikutano ya robo mwaka kwa Kikundi Kazi cha Utawala Bora. Pia, Idara imepanga kuendeleza mashirikiano baina ya SMT na SMZ katika masuala ya Utawala Bora ili kuongeza ufanisi wa utekelezaji wa majukumu yake.

- 164. Mheshimiwa Spika**, ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake ipasavyo kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2017/2018, naliomba Baraza lako tukufu kuidhinisha jumla ya **Tzs.233,806,720/=** ambapo kati ya hizo **Tzs.133,806,720/=** zitatumika kwa mishahara na stahiki za watumishi, **Tzs.100,000,000/=** zitatumika kwa matumizi mengineyo.

Programu kuu: Usimamizi wa Masuala ya Dini

Programu ndogo: *Usimamizi wa Masuala ya Dini*

- 165. Mheshimiwa Spika**, kwa mwaka wa fedha 2017/2018 programu hii imepanga kufanya mikutano kwa mabaraza ya Misikiti na Madrasa, kuendeleza mashirikiano na Taasisi za Nje na ndani za kiislamu, kufanya ziara za kutembelea Misikiti na Madrasa, kutatua migogoro ya ndoa, talaka, misikiti, madrasa, kufanya vikao vya Baraza la Ulamaa, kuchapisha mtaala wa madrasa za Qur-an, kufanya vikao vya kuthibitisha kuandama kwa

mwezi, kuchapisha Sheria ya Ofisi ya Mufti na kutoa uelewa kwa wananchi juu ya Sheria hiyo na kufanya mikutano ya Amani na utulivu na kupiga vita vitendo vya udhalilishaji.

- 166. Mheshimiwa Spika**, ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake ipasavyo kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2017/2018, naliomba Baraza lako tukufu kuidhinisha jumla ya **Tzs.500,455,260/=** ambapo kati ya hizo **Tzs.308,455,260/=** zitatumika kwa mishahara na stahiki za watumishi, **Tzs.192,000,000/=** zitatumika kwa matumizi mengineyo.

G02: MAHKAMA

Programu: Usimamizi wa Upatikanaji wa Haki

- 167. Mheshimiwa Spika**, kwa mwaka wa fedha 2017/2018 programu hii imepanga kusikiliza na kutoa maamuazi ya kesi za madai na jinai katika ngazi zote za Mahkama, kutumia mfumo wa kisasa wa uendeshaji wa kesi kwa njia ya kielektroniki, kutoa huduma za Uendeshaji wa Mahkama na kuanza rasmi ujenzi wa jengo jipya la Mahkama Kuu Tunguu.

- 168. Mheshimiwa Spika**, ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake ipasavyo kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2017/2018, naliomba Baraza lako tukufu kuidhinisha jumla ya **Tzs.6,996,601,200/=** ambapo kati ya hizo **Tzs.4,761,601,200/=** zitatumika kwa mishahara na stahiki za wafanyakazi, na **Tzs.1,335,000,000/=** zitatumika kwa matumizi mengineo. **Tzs.500,000,000/=** zinatarajiwa kukusanywa ili kuchangia mapato ya Serikali. Aidha jumla ya **Tzs.900,000,000/=** zimeingizwa kwa ajili ya Miradi ya Maendeleo.

G03: AFISI YA MWANASHERIA MKUU WA SERIKALI

Programu: Mageuzi ya Utoaji Huduma za Sheria na Usimamizi wa Shughuli za Utawala

- 169. Mheshimiwa Spika**, kwa mwaka wa fedha 2017/2018 programu hii imepanga kutoa ushauri wa kisheria kwa Serikali na Taasisi zake. Kuandaa Miswada, Kanuni, Matangazo ya Kisheria, kutoa miongozo ya kisheria, kufuatilia indhari za kushtakiwa Serikali na kuiwakilisha Serikali Mahkamani kwenye kesi za Madai.

170. Mheshimiwa Spika, ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake ipasavyo kwa mwaka wa fedha 2017/2018, jumla ya **Tzs.1,646,109,000/=** zitatumika. Kati ya hizo **Tzs.752,509,000/=** kwa mishahara na stahiki za wafanyakazi na **Tzs.893,600,000/=** kwa matumizi mengineo.

GO4: AFISI YA MKURUGENZI WA MASHTAKA

Programu: Uendeshaji na Usimamizi wa Kesi za Jinai

171. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2017/2018 programu hii imepanga uendeshaji na usimamizi wa kesi za jinai kiraia, kukuza mipango na uendeshaji wa Ofisi na kukiendeleza Kituo cha Mafunzo, Sheria na Utafiti.

172. Mheshimiwa Spika, ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake ipasavyo kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2017/2018, naliomba Baraza lako tukufu kuidhinisha jumla ya **Tzs.2,329,100,000/=** ambapo kati ya hizo **Tzs.1,378,500,000/=** zitatumika kwa mishahara na stahiki za watumishi, **Tzs.895,000,000/=** zitatumika kwa matumizi mengineo na **Tzs.55,600,000/=** kwa ajili ya Ruzuku ya kukiendeleza Kituo cha Mafunzo na Sheria na Utafiti Zanzibar.

GO5: TUME YA KUREKEBISHA SHERIA

Programu: Usimamizi wa Mapitio ya Sheria za Zanzibar

173. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2017/2018 programu hii imepanga kuzifanyia mapitio Sheria 7, Sheria ya Jumuiya namba 6/ 1995, Sheria ya Msimamizi wa Mirathi sura ya 23/1925, Sheria ya Mahkama Kuu namba 2/1985, Sheria za Mahkama za Chini namba 6/1985, Sheria ya Udhhibiti wa Kodi sura ya 98/1957, Sheria ya Kuhifadhi Utamaduni wa Taifa namba 1/1973 na Sheria ya Kamati ya Uongozi namba 10/1986. Aidha, Tume imepanga kutoa elimu kwa Umma, kutafsiri Sheria kwa lugha nyepesi ya Kiswahili, kuimarisha utendaji wa kazi za Tume na kuimarisha Ushirikiano na Taasisi zenye majukumu sawa na Tume Kikanda na Kimataifa.

174. Mheshimiwa Spika, ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake ipasavyo kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2017/2018, naliomba Baraza lako tukufu kuidhinisha jumla ya **Tzs.584,400,000/=** ambapo kati ya hizo **Tzs.233,200,000/=** zitatumika kwa mishahara na stahiki za watumishi, **Tzs.351,200,000/=** zitatumika kwa matumizi mengineyo.

GO6: AFISI YA MDHIBITI NA MKAGUZI MKUU WA HESABU ZA SERIKALI

Programu: Ukaguzi na Udhhibiti wa Fedha na Rasilimali za Umma

175. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2017/2018 programu hii imepanga kukagua hesabu za Serikali na Taasisi zake zote kwa kutumia mfumo wa ukaguzi unaozingatia matokeo ya malengo ya bajeti ya mfumo wa program (PBB Audit). Aidha, itaendelea kuimarisha uwezo wa wafanyakazi kitaaluma katika fani mbali mbali za ukaguzi kama vile ukaguzi unaozingatia matokeo (Performance Audit), ukaguzi wa mazingira, ukaguzi wa komputa (IT Audit), ukaguzi yakinifu (Value for Money Audit), kupitia na kurekebisha muongozo wa ukaguzi (Regulatory Audit Manual) na kushajihisha matumizi ya viwango vya ukaguzi vilivyowekwa kitaifa na kimataifa katika ufungaji wa hesabu.

176. Mheshimiwa Spika, ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake ipasavyo kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2017/2018, naliomba Baraza lako tukufu kuidhinisha jumla ya **Tzs.2,627,200,000/=** ambapo kati ya hizo **Tzs.1,389,200,000/=** zitatumika kwa mishahara na stahiki za watumishi, **Tzs.1,238,000,000/=** zitatumika kwa matumizi mengineo na **Tzs.84,555,000/=** ikiwa ni makusanyo katika kuchangia mfuko mkuu wa Serikali.

GO7: MAMALAKA YA KUZUIA RUSHWA NA UHJUMU WA UCHUMI

Programu: Uzuiaji wa Vitendo vya Rushwa na Uhujumu wa Uchumi

177. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2017/2018 programu hii imepanga kuendelea kutoa mafunzo ya muda mfupi na mrefu kwa watumishi. Kuendelea na shughuli za kiuchunguzi kwa makosa mbali mbali ya Rushwa. Kuandaa Mpango Mkakati wa Mamlaka, kuendelea kutoa elimu kwa umma kwa lengo la kuelimisha jamii juu ya madhara ya Rushwa na Uhujumu wa Uchumi.

178. Mheshimiwa Spika, ili kutekeleza majukumu yaliyopangwa kwa mwaka wa fedha 2017/2018, naliomba Baraza lako tukufu kuidhinisha jumla ya **Tzs.1,334,700,000/=** ambapo kati ya hizo **Tzs.754,000,000/=** kwa matumizi ya Mishahara na **Tzs.580,700,000/=** kwa matumizi mengineyo.

GO8: KAMISHENI YA UTUMISHI WA UMMA

Programu: Usimamizi wa Utumishi wa Umma

179. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2017/2018 programu hii imepanga kuendelea kutekeleza majukumu yake ya msingi katika kusimamia masuala yote ya kiutumishi ikiwemo kuwezesha na Kusimamia Tume za Utumishi, Bodi za Wakurugenzi za Mashirika ya Umma na Wakala wa Serikali kufikia utawala unaolenga matokeo bora. Kufuatilia na kutathmini usimamizi wa Watendaji Wakuu wa Taasisi za Umma kwa kufanya Uchunguzi na Ukaguzi wa Kawaida na Ukaguzi wa Kushitukizia. Kupokea na kushughulikia Rufaa na Malalamiko dhidi ya maamuzi yaliyotolewa na Mamlaka za Ajira na Mamlaka za nidhamu katika Utumishi wa Umma.

180. Mheshimiwa Spika, ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake ipasavyo kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2017/2018, naliomba Baraza lako tukufu kuidhinisha jumla ya **Tzs.940,300,000/=** ambapo kati ya hizo **Tzs.390,600,000/=** zitatumika kwa mishahara na stahiki za watumishi, **Tzs.549,700,000/=** zitatumika kwa matumizi mengineyo.

GO9: TUME YA UTUMISHI SERIKALINI

Programu: Usimamizi wa Uajiri, Haki na Nidhamu kwa Watumishi Serikalini

181. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2017/2018 programu hii imepanga kuandaa na kusimamia shughuli za ajira kwa kuzingatia sifa na vigezo vinavyostahiki, kupokea na kusikiliza malalamiko ya watumishi dhidi ya maamuzi yaliyotolewa na mamlaka za nidhamu na kuratibu uidhinishwaji wa ajira za mkataba, kuthibitisha kazi, kubadilisha kada, kuidhinisha likizo bila ya malipo na kustaafisha kisheria watumishi wa Serikali.

182. Mheshimiwa Spika, ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake ipasavyo kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2017/2018, naliomba Baraza lako tukufu kuidhinisha jumla ya **Tzs.511,800,000/=** ambapo kati ya hizo **Tzs.191,000,000/=** zitatumika kwa mishahara na stahiki za watumishi, **Tzs.320,800,000/=** zitatumika kwa matumizi mengineyo.

TAASISI ZINAZOPOKEA RUZUKU

KAMISHENI YA WAKFU NA MALI YA AMANA

Programu ndogo: *Usimamizi wa Masuala ya Dini*

183. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2017/2018, programu hii imepanga kuimarisha utoaji huduma za mirathi, Wakfu na Mali za Amana, kuimarisha shughuli za uratibu na mawasiliano, kujenga mazingira bora ya kazi kwa watendaji, kushajihisha wananchi na wafadhili mbali mbali juu ya utoaji zakka na misaada ya kheri, kusimamia Sala na Mabaraza ya Idd Kitaifa na kuratibu shughuli za Hijja.

184. Mheshimiwa Spika, ili kuiwezesha program hii kutekeleza majukumu yake ipasavyo kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2017/2018, naliomba Baraza lako tukufu kuidhinisha ruzuku ya **Tzs.825,800,000/=** ambapo kati ya hizo **Tzs.577,400,000/=** zitatumika kwa mishahara na stahiki za watumishi, **Tzs.248,400,000/=** zitatumika kwa matumizi mengineo na kukusanya **Tzs.130,084,00/=** kuchangia Mfuko Mkuu wa Serikali.

CHUO CHA UTAWALA WA UMMA

Programu ndogo: *Kuwajengea Uwezo Watumishi wa Umma*

185. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2017/2018, Chuo kimepanga kuwaendeleza Watumishi wa Umma kiutendaji, kuibua na kuandaa Tafiti mbalimbali zinazohusiana na Utumishi wa Umma pamoja na kutoa huduma za ushauri elekezi na kukuza uwezo wa kitaaluma kwa Watumishi wa Umma na wanafunzi wengine katika ngazi ya Msingi, Cheti, Stashahada na Shahada.

- 186. Mheshimiwa Spika**, ili kukiwezesha program hii kutekeleza majukumu yake ipasavyo kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2017/2018, naliomba Baraza lako tukufu kuidhinisha ruzuku ya **Tzs.604,500,000/=** ambapo kati ya hizo **Tzs.567,700,000/=** zitatumika kwa mishahara na stahiki za watumishi, **Tzs.36,800,000/=** zitatumika kwa matumizi mengineyo.

AFISI YA HAKIMILIKI

Programu ndogo: *Usimamizi wa Hakimiliki*

- 187. Mheshimiwa Spika**, kwa mwaka wa fedha 2017/2018, program hii imepanga kuimarisha usimamizi wa Hakimiliki kwa kuongeza idadi ya kazi zinazosajiliwa na kukusanya mirabaha yenye thamani ya **Tzs.80,000,000/=** na kuimarisha shughuli za utawala.

- 188. Mheshimiwa Spika**, ili kuiwezesha Ofisi kutekeleza majukumu yake ipasavyo kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2017/2018, naliomba Baraza lako tukufu kuidhinisha ruzuku ya **Tzs.260,000,000/=** ambapo kati ya hizo **Tzs.100,000,000/=** zitatumika kwa mishahara na stahiki za watumishi, **Tzs.160,000,000/=** zitatumika kwa matumizi mengineo.

TUME YA MAADILI YA VIONGOZI WA UMMA

Programu ndogo: *Kusimamia Maadili ya Viongozi wa Umma*

- 189. Mheshimiwa Spika**, kwa mwaka wa fedha 2017/2018 programu hii imepanga kupokea, kuhifadhi na kusajili taarifa za mali na madeni ya Viongozi wa Umma, kufanya uhakiki wa taarifa za Viongozi wa Umma, kupokea malalamiko na kufanya uchunguzi wa uvunjwaji wa Sheria ya Maadili, kuelimisha Viongozi wa Umma na Wananchi kuhusu umuhimu wa kuimarisha maadili na kuijengea uwezo Tume.

- 190. Mheshimiwa Spika**, ili kuiwezesha Ofisi kutekeleza majukumu yake ipasavyo kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2017/2018, naliomba Baraza lako tukufu kuidhinisha ruzuku ya **Tzs.579,267,920/=** ambapo kati ya hizo **Tzs.79,267,920/=** zitatumika kwa mishahara na stahiki za watumishi, **Tzs.500,000,000/=** zitatumika kwa matumizi mengineo.

SHUKURANI

- 191. Mheshimiwa Spika**, baada ya kutoa maelezo hayo namshukuru sana Mwenyezi Mungu kwa kunijaalia kuwasilisha hotuba hii mbele ya Baraza lako tukufu. Naomba niwashukuru kwa dhati wahusika na washirika mbali mbali wa maendeleo kwa ushirikiano mzuri walioutoa kwa Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora ambao umerahisisha utekelezaji wa malengo tuliojipangia. Miongoni mwao ni Jumuiya ya Ulaya (EU) Shirika la Maendeleo ya Kimataifa (UNDP), UNICEF, UNFPA, Shirika la Kimataifa la Mali za Ubunifu (WIPO), Jumuiya ya Kiafrika ya Uongozi na Utawala wa Umma (AAPAM), Benki ya Dunia, Afrika Muslim Agency, na Benki ya Maendeleo ya Afrika (AfDB).
- 192. Mheshimiwa Spika**, pia napenda kutoa shukrani za dhati kwa Benki ya Maendeleo ya Kiislam (IDB), Mamlaka ya Wakfu wa Uturuki, Wizara ya Awkaaf ya Algeria, Serikali ya Saudi Arabia, taasisi ya World Monument Fund, taasisi zinazopeleka mahujaji na taasisi za misaada ya kheri Zanzibar. Aidha, tunawashukuru Save the Children, Nchi ya China, India, Korea, Japani, Indonesia, Uingereza, Marekani, South Afrika, Oman, Uturuki na Egypt.
- 193. Mheshimiwa Spika**, Ofisi inatoa shukrani kwa vyombo vinavyosimamia Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora vya Jamhuri ya Muungano kwa mashirikiano yao mema. Vile vile tunatoa shukrani kwa Chama cha Wanasheria Zanzibar (ZLS), Kituo cha Huduma za Sheria Zanzibar (ZLSC), Chama cha Wanasheria Wanawake (ZAFELA), Chama cha Waandashi wa Habari Wanawake (TAMWA) na Shirikisho la vyama vya Wafanyakazi Zanzibar. Aidha, shukrani zetu ziwaendee Masheha na wananchi wote kwa jumla. Mwisho navishukuru sana vyomba vyetu vya habari kwa kazi nzuri walioifanya ya kutoa elimu na kutangaza matukio mbali mbali yaliyohusu shuhuli za Ofisi hii.
- 194. Mheshimiwa Spika**, kwa ujumla naomba niwashukuru wote walioisaidia Ofisi ya Rais Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora katika utekelezaji wa majukumu yake kwa ufanisi. Shukrani zangu za pekee ziwaendee Watendaji Wakuu na Watumishi wote wa Ofisi ya Rais Katiba, Sheria Utumishi wa Umma na Utawala Bora kwa ushirikiano wanaonipa katika utekelezaji wa majukumu yangu. Aidha, naomba kuwambia

washirika wetu wote kwamba Ofisi itaendelea kuthamini kwa dhati michango yao ya hali na mali pamoja na ushirikiano wanaotupatia kila tunapowahitaji. Sina cha kuwalipa zaidi ya kusema ahsante na tunawathamini sana na kushukuru kwa yote. Kwa niaba ya Ofisi ya Rais Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora na Serikali ya Mapinduzi Zanzibar tunaomba mzipokee shukrani zetu, ahsanteni na Mungu awabariki.

HITIMISHO

- 195. Mheshimiwa Spika,** naomba nimalizie kwa kukumbusha kuwa Ofisi ya Rais Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora inayo dhima ya kuhakikisha kuwa masuala yanayohusu ufikishwaji wa huduma kwa wananchi pamoja na upatikanaji wa haki zao kwa wakati yanasimamiwa ipasavyo. Utekelezaji wa Mkakati wa Mabadiliko katika Sekta ya Sheria na Mkakati wa Mabadiliko katika Utumishi wa Umma unalenga kuongeza ufanisi katika kufikia malengo ya MKUZA III, Dira ya Maendeleo ya Zanzibar 2020 pamoja na Malengo ya Maendeleo Endelevu Duniani.
- 196. Mheshimiwa Spika,** naomba wajumbe wa Baraza lako tukufu wachangie hotuba hii, watushauri ipasavyo na hatimaye waidhinishie Ofisi ya Rais Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora jumla ya **Tzs.35,778,892,200/=** kwa matumizi ya mwaka wa fedha 2017/2018. Kati ya fedha hizo **Tzs.14,725,910,200/=** ni kwa matumizi ya mishahara, **Tzs.9,027,600,000/=** kwa matumizi ya mengineyo, **Tzs.1,000,000,000/=** ni kwa matumizi ya miradi ya maendeleo kwa SMZ na **Tzs.11,025,382,000/=** kwa washirika wa maendeleo. Naomba pia Baraza lako likubali Ofisi ya Rais Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora ichangie **Tzs.714,639,000/=** kwenye Mfuko Mkuu wa Serikali.
- 197. Mheshimiwa Spika, Naomba kutoa hoja.**

SHUGHULI ZA TUME YA UTUMISHI SERIKALINI KUENZIA JULY, 2016 HADI KUFIKIA MARCH, 2017

WIZARA/TAASISI-	KUTHIBITISH WA KAZINI	NYONGEZA YA MUDA WA UTUMISHI	UAJIRI WA MKATABA	KUSTAAFU KWA MARADHI	KUSTAAFU KWA LAZIMA	KUSTAAFU KWA HIARI	LIKIZO BILA YA MALIPO	KUBADILISHWA KADA	KUACHA KAZI	KUFUKUZWA KAZI
Wizara ya Elimu na Mafunzo ya Amali	315	1	1	4	274	10	1	3	3	2
Wizara ya Fedha	-	1	-	-	-	2	-	1	1	1
Wizara ya Habari, Utamaduni, Utalii na Michezo	21	-	3	1	30	-	-	-	-	-
Wizara ya Afya	-	6	3	1	83	1	1	1	3	1
Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, U/Umma na Utawala Bora	12	-	1	-	-	-	-	2	-	-
Wizara Kilimo, Maliasili, Mifugo na Uvuvi	18	1	-	-	117	5	2	-	-	-
Wizara ya Nchi Ofisi ya Rais Ikulu na Mwenyekiti wa BLM	-	1	1	-	1	-	-	3	-	-
Wizara ya Ardhi, Maji, Nishati na Mazingira	23	1	1	-	3	3	-	1	-	2
Afisi ya Makamu wa Pili wa Rais	25	-	-	-	5	1	-	5	1	-
Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji	-	-	2	-	47	6	-	4	-	-
Wizara ya Biashara Viwanda na Masoko	6	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Tume ya Kurekebisha Sheria	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-

Chuo cha Utawala wa Umma (IPA)	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Baraza la Manispaa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mamlaka ya Mafunzo ya Amali	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kamisheni ya Utalii	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kamisheni ya Utumishi wa Umma	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Afisi ya Mkuu wa Mkoa wa Mjini Magharibi	2	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Wizara ya Kazi, Uwezeshaji, Wazee, Vijana, Wanawake na Watoto	2	1	-	-	1	-	-	-	1	-
Afisi ya Mkuu wa Mkoa wa Kaskazini Unguja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mamlaka ya Usafiri Baharini	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Afisi ya Mkuu wa Mkoa wa Kaskazini Pemba	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tume ya Mipango	7	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Tume ya Uchaguzi	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Tume ya Utumishi Serikalini	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Shirika la Huduma za Maktaba	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Afisi ya Mkuu wa Mkoa wa Kusini Unguja	13	-	-	-	-	-	-	4	-	-
Afisi ya Mwanasheria Mkuu	6	-	-	-	2	-	-	-	-	-
Afisi ya Mkuu wa Mkoa wa Kusini Pemba	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Shirika la Bima	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Shirika la Bandari	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Shirika la Meli	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana	-	-	-	1	5	-	-	-	-	-
ZSTC	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tume ya Ukimwi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Ofisi ya Rais, Tawala za Mikoa na Idara Maalum za SMZ	7	-	-	2	5	1	-	3	-	-
SUZA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Afisi ya Usajili na Kadi za Utambulisho	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu wa kiuchumi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ZIPA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ZBC	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JUMLA KUU	477	15	14	9	577	31	4	29	9	2

WATUMISHI WALIOAJIRIWA KUANZIA JULY, 2016 HADI KUFIKIA MARCH, 2017

	WIZARA / TAASISI	JUMLA
1	Wizara ya Afya	26
2	Wizara ya Elimu na Mafunzo ya Amali	260
3	Mamlaka ya Kuzuia Rushwa	22
4	Ofisi ya Raisi, Tawala za Mikoa na Vikosi maalum vya SMZ	11
5	Wizara ya Kazi, Uwezeshaji, Wazee, Vijana, Wanawake na Watoto	7
6	Jeshi la Kujenga Uchumi	22
JUMLA		348

MUELEKEO WA BAJETI KWA MWAKA WA FEDHA 2017/2018

FUNGU/IDARA	KAZI ZA KAWAIDA					KAZI ZA MAENDELEO		
	JUMLA	MISHAHARA NA STAHIKI	MATUMIZI MENGINEYO	UNGUJA	PEMBA	SMZ	WAHISANI	JUMLA MAENDELEO
G02 Mahkama	6,096,601,200	4,761,601,200	1,335,000,000			900,000,000		900,000,000
G03 Ofisi ya M/Mkuu	1,646,109,000	752,509,000	893,600,000					-
G04 Ofisi ya M/Mashtaka	2,273,500,000	1,378,500,000	895,000,000					-
G05 Tume ya K/Sheria	584,400,000	233,200,000	351,200,000					-
G06 Mdhombiti na Mkaguzi wa hesabu	2,627,200,000	1,389,200,000	1,238,000,000					-
G07 Mamlaka ya Kuzuwira Rusha	1,334,700,000	754,000,000	580,700,000					-
G08 Kamisheni ya Utumishi wa Umma	940,300,000	390,600,000	549,700,000					-
G09 Tume ya Utumishi Serikalini	511,800,000	191,000,000	320,800,000					-
G01 Idara ya Uendeshaji na Utumishi	1,588,805,700	978,805,700	610,000,000					-
G01 Ofisi kuu Pemba	1,020,819,860	850,819,860	170,000,000					-

G01 Idara ya Mipango, Sera na Utafiti	370,314,820	249,914,820	120,400,000			50,000,000	1,025,382,000	1,075,382,000
G01 Ofisi ya Mufti	500,455,260	308,455,260	192,000,000	142,000,000	50,000,000			-
G01 Idara ya Utawala Bora	233,806,720	133,806,720	100,000,000					-
G01 Idara ya E Government	608,144,200	283,144,200	325,000,000			50,000,000	10,000,000,000	10,050,000,000
G01 Idara ya Mipango ya Raslimali Watu	273,092,040	180,092,040	93,000,000					-
G01 Idara ya Miundo ya Taasisi	349,216,480	234,216,480	115,000,000					-
G01 Idara ya Nyaraka	524,677,000	331,677,000	193,000,000					-
G01 Ruzuku Chuo cha Utawala	604,500,000	567,700,000	36,800,000					-
G01 Ruzuku Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana	825,800,000	577,400,000	248,400,000					-
G01 Ruzuku Afisi ya Hakimiliki	260,000,000	100,000,000	160,000,000					-
G01 Ruzuku DPP	55,600,000		55,600,000					-
G01 Tume ya Maadili ya	579,267,920	79,267,920	500,000,000					

Viongozi								
jumla kuu ya Ruzuku G01	2,190,300,000	1,245,100,000	945,200,000					
Jumla kuu ya Ruzuku	2,245,900,000	2,245,900,000	1,000,800,000					
Vote G01	5,548,600,000	3,630,200,000	1,918,400,000	142,000,000	50,000,000	100,000,000	11,025,382,000	11,125,382,000
Jumla G01&Ruzuku G01	7,738,900,000	4,875,300,000	2,863,600,000	142,000,000	50,000,000	100,000,000	11,025,382,000	11,125,382,000
Vote G02 -G09	16,014,610,200	9,850,610,200	6,164,000,000			900,000,000		900,000,000
Jumla kuu	23,753,510,200	14,725,910,200	9,027,600,000	142,000,000	50,000,000	1,000,000,000	11,025,382,000	12,025,382,000

KESI MAHAKAMANI

MAHKAMA	Idadi ya kesi zilizofunguliwa za zamani	Idadi ya kesi zilizofunguliwa mwaka 2017	Jumla	Idadi ya kesi zilizotolewa maamuzi	Idadi ya kes zinazoendelea	JUMLA
Mahkama ya Rufaa	20	9	29	20	9	29
Mahkama Kuu	173	188	361	19	342	361
Mahkama ya kazi	12	18	30	6	24	30
Mahkama ya Watoto	12	43	55	16	39	55
Mahkama ya Mkoa	158	288	446	75	371	446
Mahkama ya Wilaya	2112	1080	3192	2154	1038	3192
Mahkama ya Mwanzo	6282	4129	10411	9534	877	10411

Mahkama ya kadhi ya Rufaa	34	35	69	34	35	69
Mahkama ya kadhi ya Wilaya	1057	1145	2202	737	1465	2202
JUMLA	9860	6935	16795	12595	4200	16795

MISWADA YA SHERIA ILIYO TAARISHWA

NAM	MSWADA
1	Mswaada wa Sheria ya marekebisho ya Mfuko wa Hifadhi ya Jamii ya 2016
2	Msaada wa Sheria ya Tume ya Uchaguzi Zanzibar
3	Mswaada wa Sheria ya Kurekebisha Sheria Mbalimbali
4	Mswaada wa sheria ya marekebisho ya Kumi na moja ya katiba ya Zanzibar ya 1984
5	Mswaada wa sheria ya kufuta sheria ya Nembona sheria ya Benndera na kutunga sheria mpya
6	Mswaada wa sheria ya kurekebisha sheria ya Maadili ya Vionozzi wa Umma
7	Mswaada wa sheria ya Marekebisho ya sheria ya Chakula dawa na Vipodozi
8	Mswaada wa sheria ya kufuta na kueka upya sheria ya Manunuzi

KANUNI ZILIZO TAARISHWA

Nam	KANUNI
1	Tobaco Control Regulation, 2016
2	The Urban Municipal Council Outdoor Advertising Control Regulations, 2016
3	The Trade Transaction Regulations of 2016
4	The Verified Gross Mass of a Containers Carrying Cargo Regulations, 2016
5	Kanuniza Malipo ya Ufunguaji Madai, Mahakama ya Ardhi, za 2016
6	The Urban Municipal Council Outdoor Advertising Control Regulations, 2016
7	The Petroleum supply Regulations,2017
8	The Petroleum (bulk Procurement) Regulations,2017
9	Zanzibar Broadcasting Regulations,2017

MAKADIRIO YA MIRADI YA MAENDELEO KWA MWAKA WA FEDHA 2017/2018

JINA LA MRADI	MCHANGO WA SERIKALI	MCHANGO WA WAHISANI	MHISANI	JUMLA KUU
Programu ya Mabadiliko ya Sekta ya Sheria	50,000,000	1,025,382,000	UNDP	1,075,382,000
Mradi wa Serikali Mtandao	50,000,000	10,000,000,000	Exem Bank of china	10,050,000,000
Programu ya Mabadiliko ya Sekta ya Sheria	900,000,000			900,000,000
JUMLA KUU	1,000,000,000	11,025,382,000		12,025,382,000

MAKADIRIO YA MAPATO KWA MWAKA WA FEDHA 2017/2018

IDARA/TAASISI	MAKADIRIO 2016/2017	MAKUSANYO HALISI	%	MAKADIRIO 2017/2018
G01 KAMISHENI YA WAKFU	85,604,000	53,303,929	62	130,084,000
G02 MAHKAMA	301,776,000	281,446,320	93	500,000,000
G06 OFISI YA CAG	65,864,000	8,000,000	12	84,555,000
JUMLA KUU	453,244,000	342,750,249	76	714,639,000

